

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Agentura
pro sociální začleňování

Specifická část – pilotní verze

**METODIKA
KOORDINOVANÉHO
PŘÍSTUPU K SOCIÁLNÍMU
VYLOUČENÍ
2021+**

květen 2021

OBSAH

Obsah.....	1
Úvod	1
Struktura metodiky KPSV 2021+	1
Aktualizace specifické části Metodiky	2
1 Východiska specifické části Metodiky	3
1.1 Individualizace podpory	3
1.2 Obsahové zaměření spolupráce v rámci KPSV 2021+	4
1.3 Průběh spolupráce v rámci KPSV 2021+	4
2 Vstup územního celku do spolupráce a ukončení spolupráce	6
2.1 Přihláška ke spolupráci	6
2.2 Evidence přihlášek a hodnocení formálních náležitostí	7
2.3 Věcné hodnocení přihlášky hodnotící komisí	7
2.4 Oznámení výsledku věcného hodnocení	8
2.5 Jednání o spolupráci	8
2.5.1 Vnitřní projednání návrhu popisu spolupráce	9
2.6 Podpis memoranda o spolupráci	9
2.7 Revize spolupráce v průběhu platnosti popisu spolupráce	10
2.7.1 Změna obsahového zaměření spolupráce	10
2.8 Ukončení spolupráce	11
2.9 Koordinace s řídicími orgány operačních programů	11
3 Nastavení a vedení spolupráce v oblasti sociálního začleňování	12
3.1 Analýza územního celku	12
3.2 Nastavení spolupráce	12
3.3 Činnosti v průběhu spolupráce	13
3.4 Průběžné vyhodnocování spolupráce	14
3.5 Charakter plánu sociálního začleňování	14
3.6 Požadavky na územní celky ve spolupráci	15
3.6.1 Minimální požadavky na zapojení lokálních partnerů	15
3.6.2 Doporučené participační metody	17
3.7 Podpora agentury při spolupráci s územními celky	17
3.8 Další expertní činnosti agentury	18
4 Specifika nastavení a vedení spolupráce v oblasti inkluzivního vzdělávání v rámci místního akčního plánování	19
4.1 Záměrce o spolupráci	19
4.2 Nastavení spolupráce	19

4.3	Činnosti v průběhu spolupráce.....	20
4.4	Příprava opatření v místním akčním plánu	21
4.4.1	Konzultace s interní oponentní skupinou Agentury	21
4.5	Implementace opatření v rámci místního akčního plánu.....	22
4.6	Podpora v oblasti vzdělávání mimo rámec místního akčního plánu	22
5	Analýzy a evaluace.....	23
5.1	Výzkumné a evaluační šetření v procesu zahájení spolupráce	23
5.2	Variantní řešení analytických šetření agentury	23
6	Plánování a tvorba plánu sociálního začleňování.....	25
6.1	Strategické řízení a plánování.....	25
6.2	Základní charakteristika plánu sociálního začleňování	25
6.3	Proces tvorby plánu sociálního začleňování.....	26
6.4	Struktura plánu sociálního začleňování.....	26
6.4.1	Úvod	26
6.4.2	Analytická část.....	27
6.4.3	Strategická část.....	28
6.4.4	Implementační část	28
6.5	Schvalování plánu sociálního začleňování.....	29
6.5.1	Projednávání návrhu v lokálním partnerství	29
6.5.2	Vnitřní projednání návrhu	30
6.5.3	Schválení kompetentním orgánem územního celku	30
6.5.4	Zveřejnění plánu sociálního začleňování.....	30
6.5.5	Koordinace s řídicími orgány operačních programů	31
6.6	Vyhodnocení a revize plánu sociálního začleňování	31
7	Realizace a monitoring plánu sociálního začleňování	32
7.1	Postup přípravy projektů do výzev napojených na KPSV 2021+	32
7.1.1	Projektové poradenství Agentury	32
7.1.2	Schvalování projektových žádostí	33
7.1.3	Zahájení a sledování realizace projektů	33
7.2	Postup realizace věcných opatření mimo podporu finančních zdrojů napojených na KSPV 2021+.....	33
7.2.1	Rozpracování způsobu realizace a vytvoření struktur, zahájení a realizace projektu... ..	33
7.3	Postup realizace opatření zaměřených na sociální služby a rozvoj místní sítě podpůrných služeb a aktivit.....	34
7.4	Postup realizace opatření systémového charakteru.....	34
7.5	Monitoring realizace plánu sociálního začleňování	35

7.6	Interní dokumentace spolupráce	35
8	Spolupráce mimo KPSV 2021+	36
8.1	Poradenství.....	36
8.2	Přechod mezi spoluprací v rámci KPSV 2021+ a mimo KPSV 2021+	37
9	Přechodová ustanovení.....	38
9.1	Přechod do KPSV 2021+	38
9.1.1	Přechod ve vazbě na již vytvořené strategické dokumenty	39
9.2	Specifika spolupráce v oblasti inkluzivního vzdělávání v rámci místního akčního plánování ...	39
9.2.1	Přechod ve vazbě na již vytvořené strategické dokumenty a zapojení do místního akčního plánování.....	40
9.3	Další ustanovení	41
9.3.1	Možnosti spolupráce s územními celky, které mají záměr spolupracovat jako jiný právní subjekt	41
9.3.2	Možnosti spolupráce s územními celky dosud spolupracujícími mimo koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám	41
9.3.3	Specifika předkládání přihlášek ke spolupráci.....	41
9.4	Dokončení spolupráce v režimu koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám .	41
9.5	realizace projektů Agentury	42
9.6	Koordinace s řídicími orgány operačních programů	42
	Seznam zkratk.....	43
	Slovníček pojmů	44
	Seznam příloh.....	48
	Přehled revizí.....	49

ÚVOD

(1) Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení 2021+ (KPSV 2021+) je nástroj vlády určený k podpoře vyšších a základních územně samosprávných celků¹ vč. jejich sdružení² (územní celky) a jejich klíčových partnerů³, opírající se o mezíresortní spolupráci a strategie zaměřené na sociální začleňování s využitím prostředků národních či evropských fondů na podporu začleňování sociálně vyloučených obyvatel a prevenci vzniku sociálního vyloučení.

(2) Implementací KPSV 2021+ je pověřeno Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (MMR)⁴, respektive jeho odbor (Agentura) pro sociální začleňování (ASZ) a MMR jakožto řídicí orgán, ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), Ministerstvem práce a sociálních věcí (MPSV) a Úřadem vlády České republiky.

(3) ASZ provádí plošný monitoring intenzity a koncentrace projevů sociálního vyloučení včetně predikce jejich vývoje. Vybraným územním celkům a klíčovým partnerům poskytuje na základě memoranda o spolupráci expertní podporu. ASZ zpracovává na základě vyhodnocení poznatků z územní praxe doporučení a podněty pro formulování vládních politik a legislativních opatření v oblasti problematiky sociálního vyloučení. Zároveň vládní politiky implementuje na lokální a regionální úrovni.

(4) KPSV 2021+ navazuje na předchozí spolupráci v rámci Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám (KPSVL) a uplatňuje zkušenosti získané v programovém období 2014–2020, ve kterém byla ASZ realizátorem projektů Systémové zajištění sociálního začleňování⁵ a Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami⁶.

STRUKTURA METODIKY KPSV 2021+

(5) Základním dokumentem upravujícím spolupráci v rámci KPSV 2021+ MMR s dalšími relevantními partnery a institucemi je Metodika Koordinovaného přístupu k sociálnímu vyloučení (Metodika). Metodika je členěna do dvou částí:

(6) **Obecná část Metodiky**

Obsahuje popis základního procesního nastavení spolupráce mezi ASZ, poskytovateli veřejné podpory, územními celky a dalšími spolupracujícími subjekty, základní postupy pro tvorbu politik sociálního začleňování a jejich implementaci v území s podporou finančních prostředků z fondů Evropské unie (EU) a dalších zdrojů.

Obecná část Metodiky byla konzultována s relevantními subjekty na národní úrovni, především s Národním orgánem pro koordinaci (NOK) a řídicími orgány (ŘO) operačních programů Zaměstnanost

¹ V praxi se jedná především o obce, nicméně může jít za určitých okolností i o kraje.

² Např. místní akční skupiny (MAS) či svazky obcí zapsané do rejstříku svazků obcí vedeného u krajského úřadu příslušného podle sídla svazku obcí dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

³ Pod označení klíčový partner, spolupracující partner zejména řadíme: nestátní neziskové organizace poskytující sociální služby a realizující aktivity a činnosti k snížení rozsahu sociálního vyloučení a dále to mohou být sdružení obcí, MAS, příspěvkové organizace obcí, spolky, úřady práce, zástupci příslušného krajského úřadu a další.

⁴ Výkon agendy realizované Agenturou pro sociální začleňování byl s účinností od 1. 1. 2020 na základě usnesení vlády č. 552 ze dne 30. 7. 2019 přesunut z Úřadu vlády České republiky do kompetence MMR, a to v rámci sekce bydlení a sociálního začleňování jako odbor pro sociální začleňování.

⁵ Projekt financovaný z Evropského sociálního fondu z Operačního programu Zaměstnanost, registrační číslo: CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_030/0000605. Realizace: 1. 1. 2016 – 30. 4. 2022.

⁶ Projekt financovaný z Evropského sociálního fondu z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, registrační číslo: CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586. Realizace: 1. 7. 2016 – 30. 4. 2022.

plus (OPZ+), Jan Amos Komenský (OP JAK), Integrovaný regionální operační program pro období 2021–2027 (IROP), Technická pomoc a Monitorovacím výborem pro činnost Agentury pro sociální začleňování (MVA). Obecnou část Metodiky byla schválena usnesením vlády č. 322 ze dne 20. 3. 2021. Aktualizace Metodiky jsou návazně prováděny MMR ve spolupráci s MŠMT a MPSV formou dodatku a jsou pravidelně předkládány vládě České republiky pro informaci.

(7) **Specifická část Metodiky**

Představuje prováděcí metodický dokument, zpracovaný ASZ v návaznosti na obecnou část Metodiky, který je vydán rozhodnutím ministryně pro místní rozvoj. Specifická část Metodiky především konkretizuje a popisuje procesy, činnosti a výstupy spolupráce ASZ s územními celky a jejich klíčovými partnery.

(8) Obecná i specifická část Metodiky jsou v platném a účinném znění vč. příloh dostupné na webových stránkách ASZ⁷.

AKTUALIZACE SPECIFICKÉ ČÁSTI METODIKY

(9) Metodika odráží specifické potřeby územních celků při spolupráci s ASZ. Metodika prošla od původní Metodiky koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám řadou inovací, je nezbytné počítat s tím, že text Metodiky bude opakovaně aktualizován a v případě potřeby bude revidován vč. případných podmínek EU či legislativních změn.

(10) Rok 2021 je vyhrazen pro implementaci nastavení specifické části Metodiky v pilotní verzi. Po vyhodnocení pilotní verze nastavených postupů, zapracování změn a doplnění v důsledku měnících se podmínek bude specifická část Metodiky připravena jako finální dokument⁸. Metodika může v případě potřeby procházet aktualizací kdykoliv⁹.

(11) Aktualizace Metodiky má stanoveny tyto fáze:

- sběr návrhů a připomínek (tabulka návrhů a připomínek),
- vyhodnocení účinnosti (zpráva oddělení územní spolupráce a komunikace – OÚSK),
- projednání zprávy (porada ředitele ASZ),
- zpracování návrhu aktualizace (OÚSK),
- projednání návrhu aktualizace s MVA,
- vnitřní připomínkové řízení,
- projednání na poradě ministryně pro místní rozvoj.

⁷ <https://www.socialni-zaclenovani.cz/>

⁸ Takový dokument bude označen jako verze 1.0.

⁹ Další verze budou číslovány 2.0, 3.0 atd. Aktualizace v průběhu daného roku se pak číslovají 1.1, 2.1 atd.

1 VÝCHODISKA SPECIFICKÉ ČÁSTI METODIKY

(12) Specifická část Metodiky vychází z dosavadních zkušeností ASZ při spolupráci s územními celky. Hlavním cílem spolupráce je dosáhnout snížení rozsahu sociálního vyloučení a jeho prevence v území, zlepšení soužití mezi všemi obyvateli územního celku a podpora rovného přístupu ke kvalitnímu a inkluzivnímu vzdělávání a odborné přípravě a jejich úspěšnému ukončení.

(13) Tohoto cíle se dosahuje prostřednictvím individualizované podpory územního celku při zlepšování kvality řízení, koordinace a/nebo kvality a dostupnosti místní sítě podpůrných služeb a aktivit v působnosti zapojeného územního celku a podpory vedoucí k posilování sociálního začleňování a inkluzivního vzdělávání v územním celku.

(14) Důraz je kladen na realizaci aktivit a opatření v synergii s dalšími opatřeními a přístupy, pokud jsou z pohledu sociálního začleňování vhodná, a projednání záměru územního celku na počátku spolupráce – tedy k jakému kvalitativnímu posunu v územním celku dojde v souvislosti se zmírňováním rozsahu sociálního vyloučení.¹⁰

(15) Tím dochází k podpoře naplňování cílů státních i územních politik (viz kapitolu 1.2 obecné části Metodiky). Pokud dochází ke kvalitativnímu zlepšování řízení, koordinace či poskytování služeb a realizace podpůrných aktivit v rámci místní sítě, může územní celek přistoupit k naplňování části nezbytných opatření také prostřednictvím fondů EU navázaných na KPSV 2021+.

1.1 INDIVIDUALIZACE PODPORY

(16) Smyslem celého zaměření KPSV 2021+ je poskytování podpory územním celkům dle jejich potřeb a situace, ve které se aktuálně nacházejí. Každý územní celek potřebuje podporu v různé míře intenzity a rozsahu odbornosti.

(17) Individualizace odráží míru, schopnosti a dostupné kapacity územních celků při řídicích či koordinačních činnostech v souvislosti s procesem tvorby strategického dokumentu či při správě místní sítě podpůrných služeb a aktivit nebo při konkrétní podpoře subjektů poskytujících tyto služby.

(18) **Specifická část Metodiky na tyto potřeby reaguje:**

- **kladením důrazu na sjednání cílů, předmětu, obsahu a rozsahu spolupráce;**
- **variabilitou při volbě prostředků pro naplnění cílů spolupráce (konkrétních postupů a výstupů spolupráce) a**
- **podporou fáze implementace a vyhodnocování realizovaných opatření.**

(19) Specifická část Metodiky také konkrétněji nastavuje podmínky spolupráce. Ačkoliv je připuštěna variabilita volby prostředků pro dosažení naplánovaných společných cílů, v oblasti sociálního začleňování stanovuje určité minimální požadavky na samotnou realizaci daného postupu či výstupu.

¹⁰ Příkladem kvalitativního posunu může být vytvoření nového systému pro přidělování městských bytů, zavedení a zlepšování systému na zjišťování a vyhodnocování potřeb sociálně vyloučených a ohrožených osob v území, revize dotačního řízení, zvýšení kvality či flexibility poskytování služby a realizace aktivit pro sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené občany.

1.2 OBSAHOVÉ ZAMĚŘENÍ SPOLUPRÁCE V RÁMCI KPSV 2021+

(20) Spolupráce v rámci KPSV 2021+ je možné obsahově vymezit:

Jedna, více či všechny oblasti sociálního začleňování. <i>(kapitola 3)</i>	Pouze oblast inkluzivního vzdělávání v rámci místního akčního plánování. <i>(kapitola 4)</i>
Jedna, více či všechny oblasti sociálního začleňování a inkluzivní vzdělávání v rámci místního akčního plánování (MAP). <i>(kapitola 3, kapitola 4)</i>	

(21) **Základní tematické oblasti sociálního začleňování jsou:**

- dluhová problematika,
- bezpečnost, prevence kriminality a sousedské vztahy,
- zaměstnanost,
- zdraví,
- bydlení,
- vzdělávání¹¹
- a také průřezová témata:
 - sociální služby a sociální práce v oblasti sociálního začleňování a
 - rodina, ohrožené děti a mládež a prorodinná opatření v oblasti sociálního začleňování.

1.3 PRŮBĚH SPOLUPRÁCE V RÁMCI KPSV 2021+

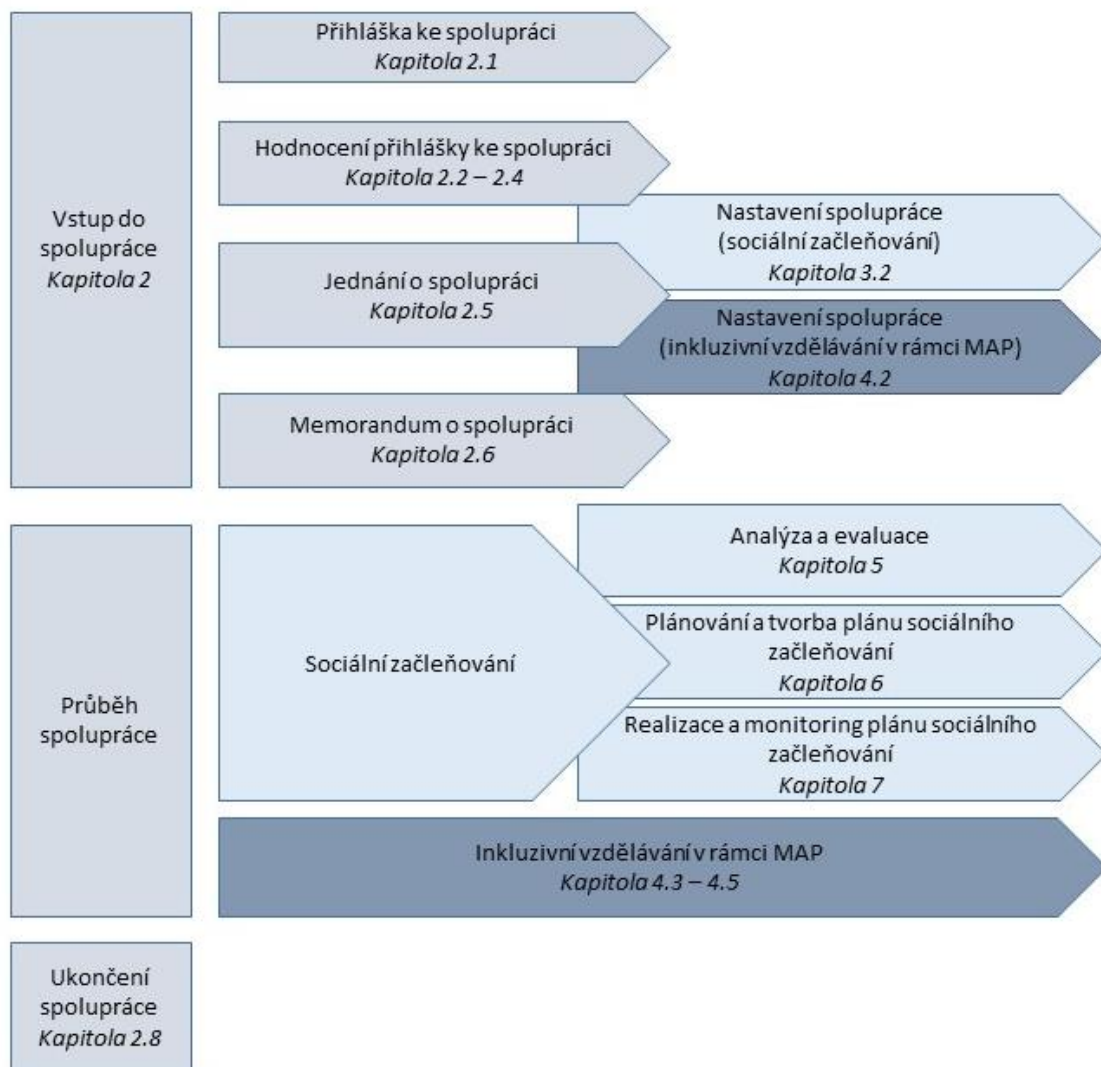
(22) Průběh spolupráce územních celků a ASZ se řídí touto Metodikou, memorandem o spolupráci a popisem spolupráce.

(23) Spolupráce územního celku s ASZ je založena memorandem o spolupráci. Memorandum o spolupráci je uzavíráno bez časového určení, období spolupráce je vymezeno přiloženým popisem spolupráce, který specifikuje nastavení spolupráce. Popis spolupráce je uzavírán na dobu určitou a ohraničuje spolupráci územního celku a ASZ v daném období, zpravidla je vázán na proces strategického či akčního plánování.

(24) Tento postup je možné v průběhu spolupráce v rámci KPSV 2021+ opakovat – tedy opakovaně definovat průběh spolupráce popisem spolupráce na další období. Spolupráce v rámci KPSV 2021+ tak musí být založena a následně prodlužována prostřednictvím navazujících popisů spolupráce.

¹¹ V oblasti vzdělávání mimo rámec zapojení územního celku do procesů místně příslušného místního akčního plánu rozvoje vzdělávání (MAP) je spolupráce možná. Obsahové zaměření spolupráce v oblasti vzdělávání mimo MAP nezakládá možnost čerpání z prostředků OP JAK určených pro územní celky v KPSV 2021+ a účast ASZ v MAP dle postupů MAP. Spolupráce s územními celky v oblasti vzdělávání tedy může být poskytována i nad rámec spolupráce v MAP (zvláště u obcí II. či I. typu), jedná se však výlučně o poradenské, konzultační, vzdělávací a podobné aktivity, které realizuje ASZ v rámci své činnosti.

(25) Specifická část metodiky je členěna do kapitol dle průběhu spolupráce a obsahového vymezení spolupráce:

2 VSTUP ÚZEMNÍHO CELKU DO SPOLUPRÁCE A UKONČENÍ SPOLUPRÁCE

(26) Kapitola popisuje postup podání a hodnocení přihlášky ke spolupráci až do fáze přijetí územního celku do spolupráce v návaznosti na ustanovení kapitoly 3 obecné části Metodiky.

(27) Zámecce o spolupráci podává žádost o přijetí do spolupráce - přihlášku ke spolupráci, kde specifikuje obsahové zaměření spolupráce dle kapitoly 1.2.

(28) Přihlášku ke spolupráci v oblasti sociálního začleňování může podat územní celek dle kapitoly 1.7 obecné části Metodiky, tj. obec, svazek obcí¹², místní akční skupina (MAS), případně kraj. Přihlášku ke spolupráci v oblasti inkluzivního vzdělávání v rámci místního akčního plánování (MAP) může podat pouze obec.

(29) Územní celky předkládají přihlášku ke spolupráci a jsou hodnoceny vždy samostatně¹³. V rámci jednání o spolupráci s územními celky přijatými do spolupráce je možná dohoda na společných výstupech, avšak memorandum o spolupráci je podepsáno s každým územním celkem samostatně a schvalovací procesy musí zajišťovat každý územní celek taktéž samostatně.

(30) Do spolupráce nemůže být přijat územní celek, který je již ve spolupráci s ASZ v rámci jiného územního celku nebo jehož součástí je územní celek, který je již ve spolupráci s ASZ (netýká se krajů a spolupráce obsahově vymezené v oblasti inkluzivního vzdělávání v rámci MAP, kdy může být do spolupráce přijata pouze obec). V případě, že je v rámci jedné výzvy předložena přihláška ke spolupráci územního celku a zároveň obce, která je součástí tohoto územního celku, je upřednostněna spolupráce s obcí.

(31) Pro územní celky, které byly v programovém období 2014–2020 ve spolupráci s ASZ, se vstup do spolupráce v novém metodickém prostředí KPSV 2021+ řídí kapitolou 9 Přejchodová ustanovení.

2.1 PŘIHLÁŠKA KE SPOLUPRÁCI

(32) ASZ poskytuje zájemcům předvstupní informace, konzultace a podporu při zpracování přihlášky ke spolupráci.

(33) Přihlášky ke spolupráci lze předkládat na základě výzvy k podání přihlášek ke spolupráci. Znění výzvy pro podání přihlášek ke spolupráci a termín uzavření výzvy jsou zveřejňovány na webových stránkách ASZ¹⁴, a to vždy minimálně 30 kalendářních dnů před uplynutím lhůty pro podání přihlášek.

(34) ASZ může stanovit maximální možný počet územních celků, které mohou být přijaty do spolupráce v rámci dané výzvy s ohledem na kapacity ASZ¹⁵. V případě naplnění kapacit nebude ASZ vyhlašovat výzvu k podání přihlášek ke spolupráci.

¹² Svazkem obcí je dobrovolný svazek obcí dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

¹³ Přihlášku předkládají samostatně obce, kraje, MAS či svazky obcí. Pokud chtějí územní celky spolupracovat na společných výstupech, ale nejsou zaštitěny právnickou osobou, musí hodnotící proces přihlášky ke spolupráci a schvalovací procesy územního celku proběhnout vždy samostatně.

¹⁴ <https://www.socialni-zaclenovani.cz/>

¹⁵ Kapacita ASZ je určena personální kapacitou, tedy možností přidělení lokálního konzultanta, a to s ohledem na jejich regionální působení.

(35) Přihláška ke spolupráci je úplná, pokud je kompletně vyplněna, k přihlášce je přiloženo stanovisko krajského úřadu s doporučeními krajského koordinátora pro romské záležitosti¹⁶ a usnesení o jejím schválení příslušným orgánem územního celku. Přihlášku podepisuje zástupce územního celku a adresuje ji řediteli ASZ.

(36) Přihlášku ke spolupráci schvaluje rada obce, u obcí, v nichž není rada zřízena, starosta obce. U ostatních územních celků schvaluje přihlášku orgán k tomu příslušný podle interních pravidel (statutu) územního celku.

Příloha 1 Výzva k podání přihlášek ke spolupráci

Příloha 2 Přihláška ke spolupráci KPSV 2021+

2.2 EVIDENCE PŘIHLÁŠEK A HODNOCENÍ FORMÁLNÍCH NÁLEŽITOSTÍ

(37) ASZ vede evidenci doručených přihlášek. Do 5 pracovních dnů od uzavření výzvy provede hodnocení splnění formálních náležitostí.

(38) Pokud přihláška ke spolupráci nespĺňuje formální náležitosti, je zájemce o spolupráci vyzván k nápravě, a to ve lhůtě 5 pracovních dnů od doručení této výzvy. V případě, že ve stanovené lhůtě nedojde k nápravě formálních náležitostí přihlášky, je přihláška vyřazena z dalšího hodnocení. ASZ o tomto informuje zájemce o spolupráci, a to do 10 pracovních dnů od uplynutí lhůty pro nápravu formálních náležitostí formou dopisu¹⁷ ředitele ASZ.

(39) ASZ doplní údaje nezbytné pro posouzení indexu sociálního vyloučení (index SV) na území zájemce o spolupráci, a to do 10 pracovních dnů od přijetí přihlášky do evidence.

(40) Přihlášku ke spolupráci ASZ doručí MVA, a to bezodkladně po ukončení formálního hodnocení. MVA může přijmout k žádosti stanovisko s doporučeními pro spolupráci s územním celkem, které zašle do 10 pracovních dnů od obdržení přihlášek zpět ASZ. MVA je pravidelně informován o výzvách k podání přihlášek.

Příloha 3 Hodnocení formálních náležitostí přihlášky

2.3 VĚCNÉ HODNOCENÍ PŘIHLÁŠKY HODNOTICÍ KOMISÍ

(41) Přihlášku ke spolupráci vyhodnocuje hodnotící komise MMR pro Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení (komise). Ministryně pro místní rozvoj zřizuje komisi, vydává její statut a jednací řád a jmenuje členy komise a předsedu komise.

(42) Podklady pro komisi připravuje ASZ (OÚSK), a to bezodkladně po ukončení formálního hodnocení. Předseda komise po obdržení podkladů stanoví ke každé přihlášce bezodkladně dva oponenty z řad členů komise, kteří zpracují vlastní posudek z pohledu věcných kritérií, a to do 7 pracovních dnů od obdržení podkladů.

(43) Následně je do 5 pracovních dnů od zpracování posudků a obdržení doporučení ze strany MVA svoláno jednání komise. Na jednání komise je na základě zpracovaných posudků zpracováno výsledné věcné hodnocení jednotlivých přihlášek do formuláře věcné hodnocení přihlášky ke spolupráci.

¹⁶ Není relevantní v případě, že přihlášku předkládá kraj.

¹⁷ Korespondence a dokumentace mezi územním celkem a ASZ může mít vždy listinnou či elektronickou formu.

(44) Komise zpracuje záznam z jednání, který je do 5 pracovních dnů od data jednání doručen řediteli ASZ včetně zpracovaných formulářů věcného hodnocení.

Příloha 4 Věcné hodnocení přihlášky ke spolupráci

Příloha 5 Posudek přihlášky ke spolupráci

2.4 OZNÁMENÍ VÝSLEDKU VĚCNÉHO HODNOCENÍ

(45) Do 5 pracovních dnů od doručení záznamu z jednání komise (včetně formulářů věcného hodnocení) řediteli ASZ, zašle ASZ uchazeči o spolupráci výsledky hodnotícího procesu formou dopisu ředitele s uvedením:

- přijetí územního celku do spolupráce (v případě, že splnil podmínky pro vstup do spolupráce) nebo
- nepřijetí územního celku do spolupráce (v případě, že nesplnil podmínky pro vstup do spolupráce) nebo
- zařazení přihlášky územního celku do tzv. zásobníku (v případě, že sice splnil podmínky pro vstup do spolupráce, nicméně v daném čtvrtletí byla kapacita pro přijímané územní celky vyčerpána územními celky s vyšším bodovým hodnocením).

(46) Proti výsledku věcného hodnocení není možné se odvolat či podávat námitky.

(47) ASZ vede tzv. zásobník územních celků, které splnily podmínky pro spolupráci, nicméně v rámci dané výzvy byla kapacita pro přijímané územní celky vyčerpána územními celky s vyšším bodovým hodnocením. V případě, že v ASZ dojde k uvolnění kapacit, případně k jejich navýšení, informuje o této skutečnosti ředitel ASZ zájemce o spolupráci a v případě jeho souhlasu je možné zahájit jednání o spolupráci. Oslovovány jsou územní celky postupně od nejvyššího dosaženého výsledného hodnocení. ASZ vyhledávání výzev a příjem přihlášek obnovuje až v případě, že byly ke spolupráci osloveny územní celky ze zásobníku.

2.5 JEDNÁNÍ O SPOLUPRÁCI

(48) Pokud žádost územního celku o přijetí do spolupráce uspěla v hodnotícím procesu, zahájí ASZ a územní celek, po doručení dopisu ředitele o přijetí územního celku do spolupráce, bez zbytečného odkladu, **jednání o spolupráci**.

(49) Jednání o spolupráci se soustředí na definici zásadních parametrů spolupráce, nastavuje činnosti a odpovědnosti územního celku a ASZ v průběhu realizace smluvených aktivit. Jednání o spolupráci směřuje k dohodě na popisu spolupráce, který je oboustranně schválen.

(50) Jednání o spolupráci se účastní:

- na straně ASZ vedoucí, resp. metodik příslušného regionálního pracoviště a případně další pracovníci regionálního pracoviště, přizván je zástupce oddělení výzkumu a evaluace a mohou být přizváni další zástupci ASZ dle obsahu zamýšlené spolupráce;
- na straně územního celku pověřený zástupce SZ, manažer SZ a případně další zástupci územního celku;
- další osoby, které mohou být přizvány (např. zástupci krajského úřadu).

(51) Výstupem jednání o spolupráci je **návrh popisu spolupráce**.

(52) Na jednání o spolupráci je vyhrazeno 30 kalendářních dnů od doručení dopisu ředitele ASZ o přijetí územního celku do spolupráce. Pokud není možné jednání o spolupráci ze závažných důvodů v této lhůtě dokončit, může zástupce územního celku požádat ředitele ASZ o prodloužení lhůty¹⁸.

(53) Specifika jednání o spolupráci v oblasti sociálního začleňování jsou uvedena v kapitole 3.2 a specifika jednání o spolupráci v oblasti inkluzivního vzdělávání v rámci MAP jsou uvedena v kapitole 4.2.

(54) Pokud nedojde k dohodě na základních parametrech spolupráce mezi zájemcem o spolupráci a ASZ ve stanovené lhůtě, je jednání o spolupráci ukončeno a nedojde k uzavření memoranda o spolupráci, a tedy ani k zahájení spolupráce. Se zájemcem o spolupráci může být smluvena jiná forma spolupráce mimo KPSV 2021+ (kapitola 8).

Příloha 6 Popis spolupráce – sociální začleňování

Příloha 7 Popis spolupráce – inkluzivní vzdělávání v rámci MAP

2.5.1 Vnitřní projednání návrhu popisu spolupráce

(55) Návrh popisu spolupráce je na základě jednání o spolupráci se zástupci územního celku předmětem vnitřního projednání napříč všemi odděleními ASZ a příslušného projektového manažera (jde-li zároveň o realizaci aktivit za podpory některého z projektů ASZ financovaných z fondů EU).

(56) Účelem vnitřního projednání je nastavení vhodného rozsahu a formy podpory daného územního celku a nastavení činností, výstupů a termínů spolupráce dle kapacit jednotlivých oddělení. Závazky ASZ uvedené v popisu spolupráce musejí být akceptovány příslušnými odděleními ASZ, jež budou následně odpovědné za jeho naplnění.

(57) Vnitřní projednání zajišťuje regionální pracoviště, které všem vedoucím oddělení zašle návrh popisu spolupráce, a ti se k němu do 5 pracovních dnů vyjádří. O průběhu vnitřního projednání je vytvořen záznam.

(58) Zástupci oddělení se také mohou účastnit samotného jednání o spolupráci s územním celkem, případně může být k vyjednání spolupráce svolána s vybranými zástupci konzultace¹⁹.

(59) V případě nemožnosti nalezení shody v rámci vnitřního projednání je předmětný rozpor předložen řediteli ASZ nebo jím pověřené osobě.

Příloha 8 Záznam o průběhu vnitřního projednání

2.6 PODPIS MEMORANDA O SPOLUPRÁCI

(60) Výstupem jednání o spolupráci je dohoda na podobě popisu spolupráce na určené období, který je nedílnou součástí memoranda o spolupráci. Tyto dokumenty jsou předloženy ke schválení zastupitelstvem obce, či pokud se nejedná o obec, orgánu územního celku plnícímu obdobnou funkci jako zastupitelstvo obce; lhůta pro jejich schválení činí 3 měsíce od dokončení jednání o spolupráci. Pokud není dokumenty z objektivních důvodů možné v této lhůtě schválit, může zástupce územního celku požádat ředitele ASZ o prodloužení lhůty²⁰.

¹⁸ Žádost o prodloužení lhůty pro jednání o spolupráci je podána formou e-mailu, zástupce územního celku uvede požadovanou dobu, o kterou žádá lhůtu prodloužit.

¹⁹ Např. formou tzv. mikrotýmu.

²⁰ Žádost o prodloužení lhůty pro podpis memoranda o spolupráci je podána formou e-mailu.

(61) Memorandum o spolupráci je platné podpisem obou stran, avšak činnosti vedoucí k naplnění memoranda o spolupráci a popisu spolupráce je možné zajišťovat již od ukončení jednání o spolupráci.

(62) Memorandum o spolupráci se uzavírá na dobu vymezenou příloženým popisem spolupráce. Spolupráci lze opakovaně prodloužit, pokud územní celek nejpozději 30 dnů před vypršením platnosti popisu spolupráce, oznámí ASZ, že má zájem ve spolupráci pokračovat. V tomto případě obě strany opět vstupují do jednání o spolupráci a sjednají popis spolupráce na další období. Popis spolupráce na další období je nutné projednat ve stejném režimu jako první popis spolupráce.

(63) Navazující popis spolupráce musí být sjednán a schválen do 6 měsíců od ukončení platnosti aktuálního popisu spolupráce. Po tuto dobu může být územnímu celku poskytována podpora ASZ ve vazbě na plnění cílů plánu sociálního začleňování. Pokud se obě strany ani do 6 měsíců od ukončení platnosti aktuálního popisu spolupráce nemohou dohodnout na navazujícím popisu spolupráce, je spolupráce ukončena.

Příloha 9 Memorandum o spolupráci

Příloha 10 Memorandum o spolupráci – sociální začleňování

Příloha 11 Memorandum o spolupráci – inkluzivní vzdělávání v rámci MAP

2.7 REVIZE SPOLUPRÁCE V PRŮBĚHU PLATNOSTI POPISU SPOLUPRÁCE

(64) V průběhu účinnosti popisu spolupráce může docházet k jeho změnám, změny je nutné projednat ve stejném režimu jako nový popis spolupráce s tím, že na straně územního celku může být usnesením zastupitelstva obce, či pokud se nejedná o obec, orgánu územního celku plnícímu obdobnou funkci jako zastupitelstvo obce při jeho schvalování svěřena kompetence pro provádění revizí popisu spolupráce radě či odpovídajícímu orgánu územního celku, případně starostovi/ce v případě, že v obci není orgán rady.

(65) Osoby a další formální náležitosti (funkce, kontaktní údaje apod.) uvedené v popisu spolupráce mohou být změněny jednostranným oznámením.

(66) Revize spolupráce se provádí zejména na základě vyhodnocení spolupráce.

2.7.1 Změna obsahového zaměření spolupráce

(67) V průběhu spolupráce je možné změnit obsahové zaměření spolupráce. Tato změna je vždy popsána a zdůvodněna v revizi popisu spolupráce, případně lze obsahové zaměření spolupráce změnit při nastavení popisu spolupráce na další období.

- Územní celky přijaté do spolupráce v oblasti sociálního začleňování mohou po dohodě s ASZ upravovat zaměření na jednotlivé tematické oblasti²¹.
- Územní celky přijaté do spolupráce v oblasti sociálního začleňování mohou po dohodě s ASZ v průběhu spolupráce na základě žádosti adresované řediteli ASZ vstoupit do spolupráce v oblasti inkluzivního vzdělávání v rámci MAP. V tom případě je sjednán nový popis spolupráce také v oblasti inkluzivního vzdělávání v rámci MAP a podepsán dodatek k memorandu o spolupráci. Dodatek k memorandu o spolupráci a nový popis spolupráce prochází stejným procesem jako přechází dokumenty. Tento postup platí i v případě, že územní celek přijatý do

²¹ Změna tematického zaměření spolupráce musí být sjednána v platném (novém či revidovaném) popisu spolupráce a nesmí být v rozporu s povinnostmi ASZ a územního celku vyplývajícími z platného PSZ.

spolupráce v oblasti vzdělávání v rámci MAP hodlá po dohodě s ASZ vstoupit do spolupráce v oblasti sociálního začleňování.

2.8 UKONČENÍ SPOLUPRÁCE

(68) Ukončení spolupráce je možné v případech, kdy:

- územní celek jednostranně rozhodne o ukončení spolupráce (tj. ukončení platnosti memoranda o spolupráci a všech závazků z toho vyplývajících);
- ASZ jednostranně rozhodne na základě projednání v komisi o ukončení spolupráce (tj. ukončení platnosti memoranda o spolupráci a všech závazků z toho vyplývajících);
- územní celek na jedné straně a ASZ na straně druhé nedojdou ke shodě na podobě popisu spolupráce na následující období, a to do ukončení 6 měsíců od ukončení platnosti předchozího popisu spolupráce;
- dohodou obou smluvních stran.

(69) Výpovědní doba činí 2 měsíce od doručení druhé straně, není-li oboustranně dohodnuto jinak.

(70) Při ukončení spolupráce je nutno brát na zřetel pravidla ŘO při realizaci projektů spadajících do jejich gesce a z nich vyplývajících závazků.

2.9 KOORDINACE S ŘÍDÍCÍMI OGRÁNY OPERAČNÍCH PROGRAMŮ

(71) S ohledem na návaznou podporu v rámci KPSV 2021+ prostřednictvím fondů EU, ASZ pravidelně informuje zástupce ŘO OPZ+, OP JAK a IROP o přehledu územních celků, které v rámci KPSV 2021+:

- podaly přihlášku ke spolupráci KPSV 2021+,
- uzavřely memorandum o spolupráci s ASZ,
- ukončily spolupráci s ASZ.

3 NASTAVENÍ A VEDENÍ SPOLUPRÁCE V OBLASTI SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ

(72) Spolupráce v rámci KPSV 2021+ v oblasti sociálního začleňování je vždy obsahově vymezena, a to na **jednu, více či všechny oblasti sociálního začleňování**, tj. dluhovou problematiku, bezpečnost a prevenci, zaměstnanost, zdraví, bydlení, vzdělávání či průřezová témata (sociální služby a sociální práce v oblasti sociálního začleňování a rodina a prorodinná opatření v oblasti sociálního začleňování apod.).

3.1 ANALÝZA ÚZEMNÍHO CELKU

(73) Pro nastavení spolupráce v územním celku je nezbytné provést vyhodnocení situace v územním celku z více hledisek. To umožní nastavit vhodný způsob podpory a dosáhnout žádoucích synergií. Analýza územního celku je interním dokumentem ASZ, je zpracována v průběhu jednání o spolupráci a v dalším průběhu spolupráce průběžně doplňována, minimálně 1× ročně dojde k její aktualizaci. Za zpracování analýzy územního celku a její aktualizaci zodpovídá příslušné regionální pracoviště.

(74) V rámci analýzy územního celku jsou ověřovány zejména následující skutečnosti:

- postavení agendy v oblasti sociálního začleňování ve struktuře úřadu územního celku, a to
 - zařazení agendy v rámci organizační struktury úřadu, tj. odborů, volených představitelů a orgánů, možnost jejich začlenění do lokálního partnerství (LP);
 - existence strategií, koncepcí, prováděcích dokumentů, jejich vzájemné vztahy, nadřízenost a podřízenost;
 - postupy řízení agendy v územním celku, priority územního celku (finanční prostředky vynaložené v realitě vs. priority stávajících plánů/strategií);
 - stav a možnosti rozvoje jednotlivých oblastí v rámci agendy a
 - návrh zařazení agendy do řídicích struktur územního celku.
- dostupné zdroje územního celku, a to:
 - schopnost územního celku vyčlenit na realizaci agendy vlastní zdroje a kapacity;
 - schopnost územního celku organizovat a zabezpečovat spolupráci, schopnost vytvářet partnerství;
 - existence místní sítě podpůrných služeb a aktivit, schopnost územního celku je podporovat, znalosti územního celku o této síti, schopnost územního celku tuto síť koordinovat.

(75) Analýza územního celku je zahrnuta v interní dokumentaci spolupráce ASZ s územním celkem, viz kapitolu 7.6.

3.2 NASTAVENÍ SPOLUPRÁCE

(76) Pokud žádost územního celku o přijetí do spolupráce uspěla v hodnoticím procesu, je zahájeno **jednání o spolupráci**. Popis procesu jednání o spolupráci je popsán v kapitole 2.5.

(77) Návrh popisu spolupráce je projednán s předpokládanými partnery, kteří budou tvořit LP (nebylo-li LP zatím ustaveno).

(78) **Délka platnosti popisu spolupráce** se sjednává individuálně. Zpravidla se sjednává na období shodné s délkou platnosti plánu sociálního začleňování (PSZ), na dobu minimálně 1 roku a maximálně 5 let.

(79) Zpravidla se jedná o období definované implementací a vyhodnocením implementace schváleného PSZ a přípravou PSZ pro další období. Společná činnost definovaná popisem spolupráce podporuje zvyšování řízení, koordinace a poskytování služeb místní síti a zajišťuje realizaci činností nezbytných pro dosahování cílů a naplňování opatření stávajícího PSZ. Spolupráce může pokračovat na základě vyhodnocení přijetím PSZ navazujícího. V rámci schválení PSZ (či souběžně s ním) je schválen popis spolupráce na nové období, zpravidla opět odpovídající platnosti schvalovaného PSZ.

3.3 ČINNOSTI V PRŮBĚHU SPOLUPRÁCE

(80) Popis spolupráce je složen z jednotlivých činností. Činnosti realizované v období platnosti popisu spolupráce vedou ve svém důsledku k:

- vytvoření PSZ na nové období (zpravidla také vč. popisu spolupráce na další období) a
- implementaci, vyhodnocování a aktualizaci PSZ z období předchozího (pokud existuje) či dokumentu, na který bude PSZ navazovat, a to včetně popisu spolupráce.

(81) Činnosti realizované v rámci platnosti popisu spolupráce reflektují fáze procesů strategického řízení a plánování:

- realizace analytických činností, jejichž prostřednictvím pomáhá ASZ zmapovat rozsah a specifika sociálního vyloučení v územním celku, a to ve vztahu k sjednanému zaměření, rozsahu a výstupům spolupráce;
- rozvoj partnerské spolupráce, podpora při zajištění činnosti LP a dalších nástrojů zapojování, implementace vhodných participačních metod a také podpora a zvyšování kompetencí zapojených partnerů a jejich pracovníků prostřednictvím vzdělávacích aktivit;
- zajištění a nastavení plánovacích procesů při tvorbě strategického a/nebo prováděcího dokumentu a podpora při tvorbě dokumentů;
- odborná podpora při implementaci vytvořených strategických a/nebo prováděcích dokumentů prostřednictvím podpory poskytované realizátorům opatření, pomocí průběžného vyhodnocování naplňování opatření definovaných v plánech, průběžného monitoringu dopadů realizovaných opatření a provádění změn a úprav strategických a/nebo prováděcích dokumentů a
- zajištění evaluace dopadů implementovaných strategických a/nebo prováděcích dokumentů.

(82) V popisu spolupráce jsou popsány činnosti, které zajišťují podporu procesů strategického plánování a zároveň další expertní činnosti poskytované ASZ či realizované za podpory ASZ. Jde o:

- 1) výzkumnou činnost;
- 2) konzultace, odbornou a metodickou podporu při tvorbě, implementaci a vyhodnocení PSZ se zaměřením na:
 - činnost LP,
 - tvorbu PSZ,
 - řízení místní sítě (posilování zadavatelských a zřizovatelských kompetencí, koncepční činnosti, podpora efektivního zjišťování potřeb),
 - monitoring PSZ a
 - evaluaci PSZ;
- 3) projektové poradenství ASZ²²;

²² Projektové poradenství ASZ slouží jako podpora implementace opatření na podporu sociálního začleňování a zaměřuje se na naplňování definovaných cílů a opatření, a to metodickou a odbornou podporou při věcném a obsahovém nastavení

- 4) vzdělávání, workshopy, semináře;
- 5) odborná setkání a platformy;
- 6) implementaci participačních metod (podpora aktivit a činností neformálních skupin, jejich zapojení, včetně zapojení cílových skupin a veřejnosti);
- 7) komunikace a informování veřejnosti.

3.4 PRŮBĚŽNÉ VYHODNOCOVÁNÍ SPOLUPRÁCE

(83) Spolupráce územního celku s ASZ je průběžně vyhodnocována, a to:

- minimálně 2× ročně nejméně na úrovni konzultanta příslušného regionálního pracoviště, manažera SZ a pověřeného zástupce sociálního začleňování (pověřený zástupce SZ), z tohoto jednání je veden zápis,
- minimálně 1× ročně v rámci projednání v LP a
- minimálně 1× ročně formou zprávy o plnění popisu spolupráce, který je předložen na vědomí zastupitelstvu obce, či pokud se nejedná o obec, orgánu územního celku plnícímu obdobnou funkci jako zastupitelstvo obce.

(84) Předmětem vyhodnocení je naplňování popisu spolupráce (plnění vymezených aktivit, plnění harmonogramu), vyhodnocení vhodnosti zvoleného postupu a případně návrhy revize popisu spolupráce (viz kapitolu 2.7).

(85) Vyhodnocování a revize popisu spolupráce je vhodné provádět souběžně s vyhodnocováním a revizí PSZ.

3.5 CHARAKTER PLÁNU SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ

(86) PSZ představuje finální a zásadní výstup období, které je vymezeno jedním popisem spolupráce. V závislosti na potřebách územního celku a možnostech ASZ poskytovat potřebnou podporu je v popisu spolupráce nastaveno i zaměření a charakter PSZ.

(87) PSZ tak může být nastaven z tematického hlediska:

- jako komplexní dokument zahrnující rozvoj sociálního začleňování nebo
- jako dokument, který zpracovává rozvoj sociálního začleňování v jedné či ve více dílčích tematických oblastí.

(88) PSZ může být nastaven jako:

- strategický dokument zpracovaný na 3 a více let (např. strategie, koncepce, plán) nebo
- prováděcí dokument²³ zpracovaný na období 1 roku až 2 let zpracovaný pro střednědobý či dlouhodobý strategický dokument (akční plán).

(89) V rámci spolupráce je možné:

- rozpracovat stávající dokument územního celku (např. koncepci, strategický plán) do dílčího či prováděcího dokumentu;

projektových aktivit a jejich územních specifíků. Projektové poradenství ASZ nenahrazuje konzultační činnost jednotlivých řídicích orgánů ve všech fázích projektového cyklu, nejedná se o zastupování žadatele (či realizátora) v oblasti administrace či projektového a finančního projektového řízení.

²³ Např. prováděcí dokument komunitního plánu sociálních služeb, strategického plánu rozvoje územního celku, střednědobého plánu rozvoje územního celku.

- provádět syntézu více stávajících (platných) strategických dokumentů (zpravidla dílčího charakteru) do jednoho nového (zpravidla komplexního).

(90) Prováděcí dokument může být zpracován k již existujícímu schválenému strategickému dokumentu územního celku, přičemž se zaměřuje na oblast sociálního začleňování.

(91) Plánování a tvorbě PSZ se věnuje samostatně kapitola 6.

3.6 POŽADAVKY NA ÚZEMNÍ CELKY VE SPOLUPRÁCI

(92) V rámci spolupráce jsou stanoveny minimální požadavky na zapojení územních celků, jejich představitelů a partnerů.

(93) Územní celek určí člena samosprávy, který je **pověřeným zástupcem SZ²⁴** a **manažera sociálního začleňování** (manažer SZ)²⁵. Zejména v případě malých územních celků může být pověřeným zástupcem SZ a manažerem SZ jedna osoba.

(94) Územní celek ve spolupráci s ASZ zlepšuje úroveň řízení, koordinace a kvality místní sítě podpůrných služeb a aktivit, přičemž zejména:

- zajišťuje činnost LP, udržuje a rozvíjí spolupráci s přizvanými partnery, zajišťuje kapacity a zdroje na zajištění řízení a koordinaci místní sítě podpůrných služeb a aktivit;
- pravidelně a aktivně spolupracuje s ASZ prostřednictvím pověřeného zástupce SZ a manažera SZ;
- ustavuje, koordinuje a řídí procesy strategického plánování a řízení;
- zajišťuje projednání výstupů spolupráce v orgánech samosprávy;
- zajišťuje finanční prostředky a kapacity na realizaci příslušných opatření ve schváleném PSZ;
- pravidelně vyhodnocuje plnění PSZ a popisu spolupráce a podílí se v případě potřeby na dalších evaluačních činnostech;
- vytváří implementační struktury a zajišťuje jejich činnost;
- provádí aktualizace a revize PSZ na základě vyhodnocování jeho naplňování;
- podílí se na naplňování indikátorů systémových projektů realizovaných ASZ a
- podílí se na realizaci monitoringu dopadů PSZ a promítnutí jeho výsledků do implementace popisu spolupráce a PSZ.

3.6.1 Minimální požadavky na zapojení lokálních partnerů

(95) V rámci spolupráce územního celku a ASZ je preferováno využívání participačních metod. Minimum nezbytné pro realizaci participačních postupů zahrnuje:

- ustanovení LP,
- zapojení relevantních partnerů do LP,
- funkčnost LP po celou dobu spolupráce a

²⁴ Pověřený zástupce SZ je osoba zastupující politickou reprezentaci obce (případně kraje), či pokud se nejedná o obec (kraj), osoba plnící obdobnou funkci v územním celku. Je odpovědný za nastavení, průběh a výsledky spolupráce územního celku s ASZ. Předkládá materiály k projednání v orgánech územního celku, odpovídá za realizaci popisu spolupráce, plánu sociálního začleňování a vytvořeného partnerství.

²⁵ Jde zpravidla o výkonného pracovníka územního celku. Manažer SZ zajišťuje činnost LP, součinnost orgánů a složek územního celku (např. odborů městského úřadu) a spolupráci územního celku s ASZ. Doporučený rozsah úvazku manažera SZ je minimálně 0,3 úvazku pro tuto agendu u obcí II. typu a 0,5 úvazku pro tuto agendu u obcí III. typu. Pokud se více územních celků dohodne na společných výstupech, součástí dohody je i ustanovení, který územní celek bude zajišťovat pozici manažera SZ.

- kontinuitu činnosti LP.

(96) Územní celek ustanovuje LP jako svůj odborný poradní orgán, a to nejpozději současně s projednáním memoranda o spolupráci. Ustanovení je dáno statutem a jednacím řádem LP nebo definováno dokumentem obdobného charakteru, který obsahuje:

- formální postavení LP ve struktuře územního celku (kdo jej zřizuje, komu je podřízené a odpovědné),
- podřízené složky LP (např. pracovní skupiny²⁶),
- případný statut (např. komise),
- formální pravomoci a kompetence (co projednává, co rozhoduje, k čemu vydává stanoviska),
- složení,
- pravidla jednání,
- vztah k dalším agendám (např. komunitní plánování sociálních služeb).

(97) LP tvoří zástupci územního celku vč. pověřeného zástupce SZ a manažera SZ, další dotčení pracovníci úřadu územního celku, zástupci organizací zajišťujících poskytování služeb a realizaci aktivit pro sociální začleňování v závislosti na definovaném tematickém rozsahu spolupráce. Vhodné je také zapojit:

- zástupce příslušného krajského úřadu (např. krajský romský koordinátor, krajský protidrogový koordinátor, krajský koordinátor prevence, pracovníci zajišťující plánování, financování a správu sítě sociálních služeb) a
- zástupce veřejnosti, zejména občanů ze sociálně vyloučeného prostředí.

(98) Jednání LP (nebo jím zřízených pracovních skupin) probíhá alespoň 4× ročně, přičemž projednávají zejména:

- návrh popisu spolupráce (pokud je LP již ustanoveno);
- návrh PSZ;
- financování opatření z rozpočtu územního celku dle znění PSZ;
- zadání a výstupy analytických prací, monitoringu PSZ a evaluací PSZ;
- vyhodnocení plnění PSZ a návrhy revizí PSZ;
- plnění popisu spolupráce a návrhy na revizi popisu spolupráce a
- sledování a vyhodnocování vývoje sociální situace v územním celku a potřeb ohrožených a sociálně vyloučených obyvatel žijících na území územního celku.

(99) LP je zapojeno do tvorby PSZ, sleduje implementaci PSZ, realizaci jednotlivých opatření PSZ včetně projektů a programů podpořených z fondů EU napojených na KSPV 2021+.

(100) LP (nebo jím zřízené pracovní skupiny) je v implementační fázi zejména informováno o:

- přípravě a průběhu realizace projektů v rámci i mimo rámec výzev KPSV 2021+,
- realizaci opatření PSZ,
- monitoringu plnění PSZ,
- vyhodnocení, návrzích provedení, aktualizaci a revizi PSZ,
- další témata projednává LP dle shody členů LP, územního celku nebo ASZ.

²⁶ LP může dále ustanovovat dílčí struktury, např. pracovní skupiny, zejména v oblasti implementace vybraných opatření PSZ či při plánování a implementaci opatření v jednotlivých či vybraných tematických oblastech.

(101) Z každého jednání LP (případně pracovních skupin, případně jiných složek) je pořizován záznam. Záznam obsahuje:

- formální údaje,
- program jednání,
- stručný přehled/shrnutí diskuze dle bodů jednání,
- stanovisko LP k danému bodu jednání,
- fotodokumentaci jednání (je-li potřeba).

3.6.2 Doporučené participační metody

(102) Nad rámec stanovených minimálních požadavků na zapojení lokálních partnerů lze realizovat další participační aktivity; vhodnými formami tvorby daného výstupu v partnerství, jsou:

- jednání platform zřízených LP (např. pracovní skupiny),
- poradní orgány samosprávy (např. komise),
- veřejné projednání,
- veřejná setkání (plánovací setkání, kulaté stoly apod.),
- odborné platformy,
- odborná setkání.

(103) V plánování jednotlivých fází spolupráce je doporučeno využít tzv. participačního žebříku, který umožňuje zapojovat partnery i veřejnost do jednotlivých činností v průběhu spolupráce územního celku a ASZ.

(104) Podle charakteru sjednané spolupráce (dle popisu spolupráce) je územním celkům doporučováno uplatňování vhodných participačních metod tak, aby hledaná a následně uplatňovaná řešení na podporu sociálního začleňování byla co nejkvalitněji připravená a realizovaná v rámci co nejširší společenské shody.

(105) Stupně participace jsou:

- **podávání informací** (jde o jednosměrný tok informací směrem k veřejnosti a partnerským organizacím),
- **připomínkování** (jde o umožnění poskytnutí zpětné vazby od veřejnosti a partnerských organizací),
- **konzultace** (dochází k obousměrné komunikaci, vyjasňování stanovisek a hledání kompromisů, rozhodování v rukou územního celku).
- **partnerství** (dochází k hledání konsenzuálního řešení ve spolupráci všech zapojených subjektů; vyjednané řešení (konsenzus) pak územní celek prosazuje, jde o nejvyšší formu spolupráce a zapojení veřejnosti a partnerských organizací),
- **rozhodování** (rozhodovací mechanismy typu referendum, v nichž není prostor pro jednání, nýbrž rozhodnutí je přeneseno na občany územního celku, přičemž odpověď může být pouze ANO nebo NE; použití je vhodné v případech, kdy v komunitě není možno dojít ke konsenzu).

(106) Plnohodnotné zapojení veřejnosti a partnerských organizací do rozhodování územního celku zakládá spolupráce na úrovni konzultací a partnerství.

3.7 PODPORA AGENTURY PŘI SPOLUPRÁCI S ÚZEMNÍMI CELKY

(107) ASZ zajišťuje v rámci spolupráce:

- odborné pracovníky zajišťující obsahovou náplň činnosti LP,

- odborné pracovníky podporující strategické plánování a řídicí procesy (např. sledování potřeb, management místní sítě podpůrných služeb a aktivit, komunikační kanály apod.),
- odborné pracovníky zajišťující expertní podporu v tematických oblastech sociálního začleňování a
- odborné pracovníky zajišťující výzkumné a evaluační činnosti.

(108) Tito pracovníci poskytují podporu především formou:

- odborné podpory, konzultací,
- vzdělávacích aktivit,
- zajištění odborných panelů, platforem, workshopů apod.,
- výzkumnou činností či
- poskytnutím odborných materiálů.

3.8 DALŠÍ EXPERTNÍ ČINNOSTI AGENTURY

Viz Obecnou část Metodiky, kapitola 4.3

(109) Součástí podpory ASZ v rámci KPSV 2021+ jsou také další expertní činnosti, z nichž některé nebyly v tomto dokumentu jmenovány (souhrnně jsou uvedeny v obecné části Metodiky). Mohou však sloužit pro podporu tvorby či implementace PSZ či jeho dílčích částí (např. opatření).

(110) Tyto činnosti (včetně vzdělávání, přenosu know-how, realizace či facilitace odborných setkání) mohou být realizovány v rámci spolupráce za podpory ASZ dle dostupných kapacit regionálních pracovišť či odborných pracovníků. Využití dalších expertních činností musí být specifikováno v popisu spolupráce.

4 SPECIFIKA NASTAVENÍ A VEDENÍ SPOLUPRÁCE V OBLASTI INKLUZIVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ V RÁMCI MÍSTNÍHO AKČNÍHO PLÁNOVÁNÍ

(111) Kapitola 4 se věnuje specifickým postupům spolupráce v oblasti inkluzivního vzdělávání v rámci místního akčního plánování (MAP).

4.1 ZÁJEMCE O SPOLUPRÁCI

(112) Spolupráci v KPSV 2021+ v rámci inkluzivního vzdělávání v rámci MAP může s ASZ navázat pouze obec. Popis postupu **podání a hodnocení přihlášky ke spolupráci** je popsán v kapitolách 2.1 až 2.4.

(113) V případě zájmu o spolupráci v oblasti inkluzivního vzdělávání v rámci MAP musí každý územní celek podat přihlášku samostatně. A to i v případě, že je součástí územního celku (např. MAS), který je sám uchazečem o spolupráci či tento územní celek již je spolupracuje s ASZ v rámci KPSV 2021+ v oblasti sociálního začleňování.

(114) V případě, že se v rámci jedné výzvy k předkládání přihlášek ke spolupráci přihlásí více územních celků z území jednoho nositele místního akčního plánu rozvoje vzdělávání²⁷, jsou tyto přihlášky pro určení naplnění kapacity pro přijetí územních celků do spolupráce započítávány jako přihláška jednoho územního celku. Hodnocení přihlášky však probíhá pro každý územní celek zvlášť.

4.2 NASTAVENÍ SPOLUPRÁCE

(115) Pokud přihláška ke spolupráci územního celku splní podmínky pro přijetí do spolupráce, je zahájeno **jednání o spolupráci**. Popis procesu jednání o spolupráci je popsán v kapitole 2.5.

(116) Územní celek společně s ASZ oslovuje zástupce MAP s návrhem spolupráce (minimálně manažera MAP a zástupce řídicího výboru MAP) a vyjednejí dohodu o zapojení ASZ v rámci MAP. Z tohoto jednání je pořízen záznam. Aktivita ASZ v rámci MAP jsou definovány aktuální verzí postupů MAP²⁸.

(117) Délka platnosti popisu spolupráce se sjednává individuálně. V případě spolupráce v oblasti inkluzivního vzdělávání v rámci MAP se jedná o spolupráci zpravidla ohraničenou platností aktuálního dokumentu MAP²⁹. Délka takové spolupráce v rámci popisu spolupráce může být nastavena minimálně na dobu 1 roku a maximálně po dobu platnosti konkrétního dokumentu MAP na území spolupracujícího územního celku.

(118) Pro účely nastavení a vedení spolupráce je zpracován interní dokument – analýza územního celku, a to jako součást karty lokality, viz kapitoly 3.1 a 7.6. Tyto interní dokumenty ASZ jsou zpracovávány i v případě, že územní celek spolupracuje s ASZ pouze v oblasti inkluzivního vzdělávání v rámci MAP.

(119) Spolupráce územního celku s ASZ je průběžně vyhodnocována, a to:

²⁷ Území obce s rozšířenou působností, MAS, dobrovolného svazku obcí, sdružení/spolek obcí.

²⁸ Popis podrobnějšího zapojení ASZ do MAP je poprvé uveden ve výzvě OP VVV Akční plánování v území, v příloze Postupy MAP III, viz <https://opvvv.msmt.cz/vyzva/vyzva-c-02-20-082-akcni-planovani-v-uzemi.htm>

²⁹ Počínaje MAP III.

- minimálně 2× ročně nejméně na úrovni společného jednání lokálního pracovníka příslušného regionálního pracoviště, manažera SZ a pověřeného zástupce SZ, z něhož je pořízen zápis;
- minimálně 1× ročně formou zprávy o naplňování popisu spolupráce, která je předložena na vědomí zastupitelstvu obce.

(120) Předmětem vyhodnocení je naplňování popisu spolupráce, vyhodnocení vhodnosti zvoleného postupu a případně návrhy revize popisu spolupráce.

(121) Vyhodnocování a revize popisu spolupráce je vhodné provádět souběžně s vyhodnocováním a revizí dokumentu MAP. Revize popisu spolupráce se řídí kapitolou 2.7.

4.3 ČINNOSTI V PRŮBĚHU SPOLUPRÁCE

(122) Po podpisu memoranda o spolupráci se pracovník ASZ minimálně stává členem řídicího výboru MAP a členem pracovní skupiny pro rovné příležitosti a podílí se na místním akčním plánování dle obsahu a rozsahu smluveném v popisu spolupráce.

(123) Územní celek ve spolupráci s ASZ sbírá podněty, navrhuje a plánuje aktivity zaměřené na nastavení rovných příležitostí, přičemž zejména:

- pravidelně a aktivně spolupracuje s ASZ prostřednictvím pověřeného zástupce SZ a manažera SZ,
- zapojuje se do jednání a struktur MAP,
- zajišťuje projednání výstupů spolupráce v orgánech samosprávy,
- zajišťuje součinnost a spolupráci škol a dalších partnerů na svém území,
- pravidelně vyhodnocuje plnění popisu spolupráce a
- podílí se na naplňování indikátorů systémových projektů realizovaných ASZ.

(124) ASZ zajišťuje v rámci spolupráce odborné pracovníky zajišťující činnosti v rámci MAP, případně další odborné pracovníky dle obsahu a rozsahu definovaného v popisu spolupráce.

(125) Pracovník ASZ:

- monitoruje situaci územního celku a podporuje ji při plánování s ohledem na potřeby dětí a žáků, zejména ze znevýhodněných skupin,
- hledá součinnost s dalšími aktéry v území,
- přináší podněty do dotčených pracovních skupin MAP,
- přenáší příklady dobré praxe mezi jednotlivými územími,
- může se podílet na zpracování všech částí dokumentace MAP se zaměřením na oblast rovných příležitostí,
- může zprostředkovat analytické podklady dokumentace MAP³⁰ a
- konzultuje s územním celkem opatření MAP týkající se oblasti rovných příležitostí.

(126) Podpora pracovníků ASZ je poskytována především formou:

- odborné podpory či konzultací,

³⁰ Jedná se zejména o dodání relevantních dat o sociálním vyloučení v území, kterými ASZ disponuje. ASZ k přípravě vlastních analytických podkladů pro potřeby MAP primárně nepřistupuje. V odůvodněných případech, kdy analytická činnost v rámci přípravy (aktualizace) MAP neumožňuje předmět potřebného výzkumu do analytických činností MAP zahrnout a kdy je jeho provedení nezbytné pro pochopení podstaty problémů a nastavení postupů pro integrační a inkluzivní aktivity, je možné připravit a realizovat pro MAP výzkum či datovou analýzu. Takový výzkumný záměr musí být však sjednán v popisu spolupráce. K zařazení aktivity do popisu spolupráce může dojít v případě dostatečných kapacit výzkumných pracovníků ASZ.

- vzdělávacích aktivit,
- facilitace pracovních skupin a jednání místních aktérů,
- podílení se na odborných panelech, kulatých stolech, odborných platformách, workshopech, veřejných projednání, besed apod.,
- výzkumnou činností či
- poskytnutím odborných materiálů.

(127) Z věcného hlediska může být spolupráce zaměřena zejména na:

- podporu zřizovatele při změně spádových oblastí s cílem zajistit rovnoměrné zatížení všech škol žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí;
- podporu zřizovatele při řešení segregovaného vzdělávání v rámci jedné školy;
- podporu brzkého zahájení předškolní přípravy u dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí či
- podporu síťování subjektů v oblasti prevence předčasných odchodů ze vzdělávání.

(128) V rámci tohoto zapojení pracovník ASZ usiluje o:

- zvýšení porozumění všech partnerů MAP o komplexu příčin a dopadů sociálního vyloučení dětí a mládeže a
- podporu rozvoje kvalitního a inkluzivního vzdělávání na místní úrovni, a to ve formálním, zájmovém i neformálním vzdělávání, aby bylo dosaženo definovaných cílů, které vycházejí ze zjištěných místních potřeb.

4.4 PŘÍPRAVA OPATŘENÍ V MÍSTNÍM AKČNÍM PLÁNU

(129) Výstupem plánování je zpracované téma rovných příležitostí v dokumentu MAP (případně jeho aktualizace). Dokument MAP je strategický dokument, na jehož základě probíhá realizace a financování rozvojových aktivit v oblasti vzdělávání v rámci OP JAK případně z jiných dotačních programů.

(130) Územní celek ve spolupráci s ASZ navrhuje opatření v oblasti rovných příležitostí, která budou součástí dokumentu MAP. MAP umožní a podporuje přípravu a realizaci opatření v oblasti rovných příležitostí směřujících k podpoře a snížení rozsahu a dopadů sociálního vyloučení u žáků územního celku, který je ve spolupráci s ASZ.

(131) Pracovník ASZ tato opatření přináší na pracovní skupinu pro rovné příležitosti.

(132) Pokud územní celek vstoupí do spolupráce s ASZ v době již schválené dokumentace MAP, dochází k zapojení do plánovacích procesů nejdříve v rámci její aktualizace či zahájení procesů na dokumentaci navazující.

4.4.1 Konzultace s interní oponentní skupinou Agentury

(133) Interní oponentní skupina (IOS) je interní expertní orgán ASZ. Lokální pracovník ASZ předává podklady – navrhovaná opatření v oblasti rovných příležitostí – prostřednictvím tajemníka IOS ke konzultaci. IOS se k nim do 10 pracovních dnů od obdržení podkladů vyjádří. Výstupem je zápis z jednání IOS, jehož přílohou je připomínkový list.

(134) IOS se vyjadřuje k navrhovaným aktivitám v oblasti rovných příležitostí se zaměřením na opatření týkající se územního celku/žáků územního celku ve spolupráci s ASZ.

(135) Navrhované aktivity IOS konzultuje v podobě, ve které je připravila pracovní skupina pro rovné příležitosti, tedy před samotným zapracováním do MAP, resp. před jeho schválením ze strany řídicího výboru MAP.

(136) Doporučení IOS musí pracovní skupina pro rovné příležitosti zpracovat nebo zdůvodnit (v zápisu z jednání), proč k zapracování nedošlo.³¹ Pracovník ASZ dává zápis z jednání na vědomí IOS prostřednictvím tajemníka.

Příloha 12 Připomínkový list – interní oponentní skupina

4.5 IMPLEMENTACE OPATŘENÍ V RÁMCI MÍSTNÍHO AKČNÍHO PLÁNU

(137) Implementace dokumentu MAP probíhá přímo v gesci příslušného nositele MAP. ASZ proto běžně neposkytuje zvláštní podporu při implementaci dokumentu MAP.

(138) OP JAK podporuje realizaci projektů v rámci MAP, a to včetně projektů územních celků a jejich partnerů (škol, nestátních neziskových organizací apod.) ve spolupráci s ASZ v rámci KPSV 2021+. Realizace projektů zaměřených na inkluzivní vzdělávání bude probíhat v rámci procesů definovaných postupy MAP a dalšími dokumenty vydanými ŘO OP JAK.

(139) Při předložení žádostí o podporu v rámci výzev OP JAK, jejichž součástí již bude nastavená spolupráce územního celku s ASZ v rámci KPSV 2021+, musí být příslušný místní akční plán zpracován dle postupů stanovených kapitolou 4.4.

4.6 PODPORA V OBLASTI VZDĚLÁVÁNÍ MIMO RÁMEC MÍSTNÍHO AKČNÍHO PLÁNU

(140) Územní celky mohou s ASZ v rámci KPSV 2021+ spolupracovat na tematické oblasti vzdělávání také v rámci obsahového vymezení sociálního začleňování. V případě, že je v rámci popisu spolupráce v oblasti sociálního začleňování smluvena podpora v tematické oblasti vzdělávání, může pracovník ASZ poskytovat územním celkům podporu i mimo rámec MAP. Tato podpora nezakládá možnosti čerpání prostředků OP JAK určených pro územní celky v KPSV 2021+ ani účast ASZ v MAP dle aktuálních postupů MAP.

(141) V popisu spolupráce může být popsána potřeba např. vzniku vlastní strategie územního celku v oblasti inkluzivního vzdělávání, výzkumná a evaluační činnost či podpora při její implementaci. Adekvátně je možné v rámci jiného strategického dokumentu zahrnout do jeho tematického rozsahu také oblast inkluzivního vzdělávání. Takový strategický záměr musí být však sjednán v popisu spolupráce. Zařazení aktivit v oblasti vzdělávání do popisu spolupráce se řídí stejnými postupy jako ostatní tematické oblasti sociálního začleňování.

³¹ Zdůvodnění musí být věcné, nelze uvést jen to, že pracovní skupina zapracování doporučení IOS odmítla hlasováním.

5 ANALÝZY A EVALUACE

5.1 VÝZKUMNÉ A EVALUAČNÍ ŠETŘENÍ V PROCESU ZAHÁJENÍ SPOLUPRÁCE

(142) Mezi expertní činnosti poskytované územním celkům patří i činnost:

- **analytická**, zahrnující:
 - o tvorbu vstupních a situačních analýz zaměřených na identifikaci rozsahu sociálního vyloučení v území,
 - o tvorbu tematických výzkumů, které se vážou na zjištění situace, potřeb a problémů cílových skupin sociálně vyloučených a ohrožených osob či průběžné sběry dat a jejich následnou analýzu s cílem zajistit včasnou reakci na identifikované problémy,
 - o tvorbu tematicko-průřezových výzkumů;
- **evaluační**, zahrnující tvorbu zpráv předkládajících vyhodnocení realizovaných opatření a cílů definovaných ve strategických plánech.

(143) Analytická činnost je předpokladem úspěšné spolupráce s daným územím. Na základě výstupů z ní vznikají dokumenty strategické povahy, které vedou k úspěšnému naplnění cílů spolupráce mezi zájemcem o spolupráci a ASZ.

(144) V rámci jednání o spolupráci je z důvodu nastavení vhodného typu a způsobu spolupráce zahrnuto oddělení výzkumů a evaluací (OVE) ASZ. OVE po analýze dostupných dat, seznámení se s rozsahem sociálního vyloučení, s potřebami, problémy a prioritami rezonujícími v území, připraví vhodný typ výzkumného a evaluačního nástroje pro předpokládaný typ spolupráce.

(145) Výzkumné šetření zohlední jak plánovanou délku spolupráce s územním celkem, tak nutnost naplnění kritéria účinnosti dané spolupráce. Parametrem výsledné aplikace zvoleného typu šetření je kapacita OVE a velikost území.

(146) Zvolený typ šetření je popsán v popisu spolupráce.

5.2 VARIANTNÍ ŘEŠENÍ ANALYTICKÝCH ŠETŘENÍ AGENTURY

(147) ASZ (zejména pak pracovníci OVE) v rámci analytické činnosti využívá při práci v území rozličné typy výzkumných šetření (viz tabulku níže), které se svou variabilitou snaží maximálně individualizovat analytické práce ve spolupracujícím území. Metodologie využití u níže představovaných typů šetření jsou vždy kombinací kvantitativních a kvalitativních přístupů a nabízejí více variant z hlediska rozsahu sebraných informací i z hlediska časové dotace – od bazálního sběru dat až po dlouhodobá výzkumná šetření. Je nutné poznamenat, že představovaná variantní řešení analytických prací v KPSV 2021+ ve spolupracujícím území mají různou kvalitu nasycení získaných dat.

Typ šetření	Aplikace šetření	Přibližná délka šetření (od zahájení analytických prací)
Mikroanalýza	Jedná se o rychlý sběr dat. Aplikuje se v území, kde proběhlo v nedávné minulosti ³² šetření, které sociální začleňování v území zevrubně popsalo. Podává základní pohled na sociální vyloučení v daném územním celku.	Délka cca 2–3 týdnů
Výzkumná sonda	Jedná se o rychlý sběr dat. Aplikuje se v území, kde proběhlo v nedávné minulosti šetření, které sociální začleňování v území zevrubně popsalo. Podává základní pohled na sociální vyloučení v daném územním celku. Oproti mikroanalýze využívá robustnější typ metodologie a zaručuje tak vyšší kvalitu dat.	Délka cca 6 týdnů
Krátkodobé výzkumné šetření	Vhodný typ šetření v počáteční fázi spolupráce ASZ s daným územním celkem. Cílem je získání dat a informací, na jejichž základě mohou být navrhována zlepšení situace a řešení problémů. Dané šetření nabízí robustnější datovou základnu a vyšší míru využití rozličných výzkumných metod.	Délka cca 9 týdnů
Dlouhodobé výzkumné šetření	Vhodný typ šetření v počáteční fázi spolupráce ASZ s daným územním celkem. Cílem je získání nasycených dat a informací, na jejichž základě mohou být navrhována zlepšení situace a řešení problémů. Ideální pro územní celky, které se vyznačují hlubokou mírou sociálního vyloučení.	Délka cca 12 týdnů
Tematický výzkum	Volí se v případě identifikace specifické tematické oblasti, která vyžaduje hlubší a cílenější prozkoumání.	Délka cca 8–12 týdnů
Situační analýza	Vhodná v momentě, kdy je potřeba popsat aktuální stav sociálního vyloučení v územním celku, ve kterém již v minulosti proběhlo výzkumné šetření v požadované kvalitě, nicméně povaha dat se proměnila, data je nutné aktualizovat nebo se stav vyloučení výrazně změnil.	Délka cca 8–12 týdnů
Tematicko-průřezový výzkum	V případě sledování dosud nezkoumaného tématu, které je společné více územím. Získaná data jsou využitelná pro odborné poradenství ASZ. Šetření sebou nese vysokou míru porozumění dané problematice a nabízí doporučení vztahující se k dosud nesledovaným fenoménům sociálního vyloučení.	Délka cca 12 týdnů
Evaluce	Aplikace v každém typu spolupráce s územním celkem.	Průběžná aplikace po celou dobu spolupráce.

³² Zpravidla se jedná o dobu ne starší 3 let.

6 PLÁNOVÁNÍ A TVORBA PLÁNU SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ

(148) K tvorbě samostatného plánu sociálního začleňování (PSZ) přistupuje územní celek ve spolupráci s ASZ pouze v oblasti sociálního začleňování, které je obsahově vymezeno:

- **na jednu,**
- **více či**
- **všechny oblastí sociálního začleňování**, tj. dluhovou problematiku, bezpečnost a prevenci, zaměstnanost, zdraví, bydlení, vzdělávání či průřezová témata (sociální služby a sociální práce v oblasti sociálního začleňování a rodina a prorodinná opatření v oblasti sociálního začleňování apod.).

6.1 STRATEGICKÉ ŘÍZENÍ A PLÁNOVÁNÍ

(149) **Veřejný strategický dokument, tzv. plán sociálního začleňování**, je hlavním výstupem **strategického plánování**, které představuje systematický způsob organizování pozitivní změny v podmínkách širokého společenského konsenzu a vize lepší budoucnosti.

(150) **Strategické plánování** je nedílnou součástí **strategického řízení**, které zajišťuje, že se věci neřeší ad hoc, ale prostřednictvím předem naplánovaných, dlouhodobých aktivit. Úspěšné dosažení plánované pozitivní změny je podmíněno strategickým řízením, tj. zajištěním a nastavením organizačních a řídicích struktur (management, procesy, komunikační kanály apod.). Strategický dokument sám o sobě, bez zajištění strategického řízení v průběhu jeho implementace, neskýtá záruku dosažení plánovaných cílů.

(151) **Strategické řízení** představuje komplexní manažerskou disciplínu, resp. schopnost řídit složité projekty, která zahrnuje formulování reálně dosažitelných cílů, kompetentní rozhodování a plnění úkolů, které umožní dosáhnout cílového stavu, včetně schopnosti flexibilně reagovat na změnu a tomuto průběžně přizpůsobovat strategii, resp. plánované aktivity. Z uvedeného vyplývá, že **strategický dokument není nedotknutelné dogma – zásadní je vize a dosažení strategických cílů, specifické cíle a opatření mohou být revidovány na základě cyklického vyhodnocování dopadů implementovaných opatření a vlivu externalit**.

(152) Proces strategického řízení probíhá ve čtyřech základních, neustále se opakujících a provázaných fázích:

- 1) formulace strategie (vize a strategické cíle);
- 2) plánování strategie (vytvoření strategického plánu a harmonogramu realizace, plán alokace zdrojů);
- 3) realizace strategie (realizace aktivit a opatření);
- 4) monitoring a vyhodnocování strategie (vyhodnocení a případná aktualizace strategie).

6.2 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA PLÁNU SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ

(153) **PSZ** je obecné označení **strategického dokumentu územního celku**, který vzniká ve spolupráci s ASZ za účelem strategického řízení problematiky sociálního začleňování, tj. představuje ucelený soubor opatření směřujících k dosažení cílů ve stanovené oblasti.

(154) Územní celek má celkovou odpovědnost za strategii, tj. za její přípravu, implementaci a realizaci očekávaných přínosů.

(155) ASZ má při přípravě PSZ poradenskou roli – je konzultantem v celém procesu přípravy či jeho dílčích částech (činnostech) a dodává související expertní služby v rámci přípravy dokumentu a jeho realizace.

(156) PSZ může být komplexním dokumentem rozvoje sociálního začleňování nebo může být zaměřen na jednu či více dílčích oblastí. PSZ může mít charakter strategického dokumentu na 3 a více let (např. strategie, koncepce, plán) nebo prováděcího dokumentu na 1 až 2 roky (např. akční plán). Volba charakteru PSZ se odvíjí z individuální situace v oblasti sociálního vyloučení a z potřeb územního celku. Od zvoleného typu PSZ se odvíjí obsah a rozsah činností realizovaných v jednotlivých fázích tvorby, viz kapitolu 6.4.

6.3 PROCES TVORBY PLÁNU SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ

(157) Základní parametry PSZ, tj. obsahové zacílení a charakter PSZ vyplývají z popisu spolupráce. V rámci jednání o spolupráci mezi zástupci ASZ a územním celkem je dosaženo konsenzu v otázkách:

- **proč** je daná strategie vytvářena;
- **co** daná strategie řeší:
 - o tematické (a průřezové) oblasti zaměření,
 - o hloubka řešení, tzn. předběžně je stanoven charakter PSZ;
- **koho** se daná strategie týká – cílová skupina.

(158) Konsenzus znamená, že navržené řešení je akceptovatelné jak z hlediska implementace národních politik za podpory ASZ, tak z hlediska potřeb územního celku a jeho priorit v dané oblasti. Obě strany musí být přesvědčeny, že navržené zacílení PSZ, i když není bezvýhradně dosaženo jejich představ, vytváří předpoklad pro významný posun v oblasti SZ v dané lokalitě, tzn. je přínosné pro všechny strany, včetně cílové skupiny.

6.4 STRUKTURA PLÁNU SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ

(159) Struktura PSZ se může lišit v závislosti na charakteru strategie. PSZ je obecně členěn na:

- úvod,
- analytickou část – popis výchozího stavu (nemusí být zpracována v případě prováděcího dokumentu),
- strategickou část – vize, strategický cíl/cíle, specifické cíle a opatření a
- implementační část (pokud nebude zpracována v prováděcím dokumentu).

6.4.1 Úvod

(160) Úvod obsahuje zejména:

- popis kontextu vzniku PSZ (proč je PSZ vytvářen),
- popis účelu PSZ (co PSZ řeší, jakou problematiku, v jakém rozsahu),
- vymezení, koho se PSZ týká (cílová skupina),
- vymezení, kdo je do tvorby a realizace PSZ zapojen (identifikace nositele, dodavatele a dalších zapojených aktérů),
- stanovení doby platnosti PSZ (termín revize),
- synergie strategické dokumentace (vazba na další strategie územního celku, příp. dalších celků, např. střednědobý plán rozvoje sociálních služeb příslušného kraje, krajská síť sociálních služeb) a
- zařazení strategie (a celé řídicí a implementační struktury sociálního začleňování do struktur plánování a řízení na úrovni územního celku.

(161) Zařazeny jsou dále formální náležitosti – základní používané pojmy a zkratky.

(162) Zvláště dlouhodobě zaměřený strategický dokument zahrnuje také širší vazby na relevantní národní či mezinárodní strategické dokumenty.

6.4.2 Analytická část

(163) Analytická část je zpravidla pojata jako souhrn analytických podkladů s uvedením:

- zdrojových dokumentů (dílčích analýz, situačních analýz a dalších podkladů) a
- zásadních zjištění dle oblastí zájmu strategie charakterizujících výchozí stav.

(164) Minimální rozsah řešených oblastí tvoří:

- Definice řešeného problému.
- Popis územního celku (základní údaje o územním celku).
- Potřeby sociálně vyloučených osob či sociálním vyloučením ohrožených:
 - o obecná charakteristika sociálního vyloučení (základní kvantitativní údaje o charakteristice sociálního vyloučení) a
 - o popis charakteru sociálního vyloučení v dané oblasti či více oblastech zahrnující (popis stavu, problémů cílových skupin a jejich řešení v dané tematické oblasti).
- Zdroje pro řešení potřeb osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených:
 - o popis místní sítě podpůrných služeb a aktivit (základní popis³³ a výstupy monitoringu³⁴), zejména kapacit a dostupnosti služeb a aktivit,
 - o přehled financování místní sítě podpůrných služeb a aktivit a
 - o přehled zdrojů financování rozvojových aktivit.
- Vyhodnocení předchozího plánovacího cyklu³⁵ (např. vyhodnocení naplňování SPSZ či PSZ a doporučení pro další plánovací cyklus, shrnutí výstupů a doporučení monitoringu plnění PSZ či evaluací).

(165) Příslušné části analytického materiálu v dané kapitole či shrnutí analytických podkladů zahrnují relevantní, dostupné a zásadní statistické, kvantitativní i kvalitativní údaje.

(166) U sledovaných statistických údajů je vhodné zajistit jejich vyhodnocení v čase, ideálně v 3 až 5letých časových řadách.

(167) Vždy je zpracována **syntetická analýza**. Využít lze zejména následující metody:

- Analýza SWOT, která je však vždy vyhodnocena, v minimální míře komentářem, ideálně pak za použití některé z vyhodnocovacích metod, vhodná je např. metoda křížové matice.
- Metoda stromování (Problem Tree), jejíž využití je vázáno zejména na dostatečné časové a kapacitní možnosti. Výstupy stromování je potřeba pro účely tvorby strategie interpretovat, např. ve vhodném shrnutí.

(168) Využita může být jiná vhodná metoda, a to v závislosti na charakteru a rozsahu plánovacího procesu i výsledného PSZ, preferencích partnerů a zvyklostí a postupů zavedených v daném územním celku. Zvolenou metodu syntetické analýzy je doporučeno konzultovat s metodikou OÚSK.

³³ Základní popis sítě může být proveden v rámci analytických výzkumů.

³⁴ Pokud byl realizován v předchozím období monitoring realizace PSZ, případně jako vstupní šetření pro nastavení systému pravidelného monitoringu realizace PSZ mohou být vhodně popsány kapacity, dostupnost místní sítě podpůrných služeb a aktivit.

³⁵ V případě, že byl předchozí plánovací cyklus realizován.

6.4.3 Strategická část

(169) Strategická část obsahuje cíle PSZ, stanovené na základě poznatků analytické části, a nástroje, kterými budou cíle naplňovány. Strategická část zahrnuje minimálně:

- **Dlouhodobou vizi.** Formulace krátké, jednoduché, výstižné vize žádoucího cílového stavu. Vize může být konkretizována formou globálního cíle.
- **Strategické cíle.** Definování strategických cílů, které se vážou k prioritním oblastem. Počet strategických cílů by měl být omezený. Strategický cíl je zpravidla obecný, popisuje ty nejzásadnější změny, kterými dokument přispěje na úrovni daného územního celku.
- **Specifické cíle³⁶.** Definování specifických cílů, které naplňují cíle strategické. Specifické cíle by měly být dostatečně konkrétní. V rámci specifického cíle je popsán dopad, resp. očekávaná změna v důsledku implementace všech opatření realizovaných v rámci daného specifického cíle.
- **Opatření.** Stanovení opatření (programy, projekty, aktivity), která povedou k naplnění specifických cílů. Opatření obsahuje popis alespoň ve struktuře: popis opatření (a aktivit v jeho rámci), odpovědný subjekt, plánované náklady, zdroj financování, harmonogram realizace, indikátor.

(170) V případě prováděcího dokumentu je možné strategickou část tvořit od specifických cílů, opatření a aktivit.

(171) PSZ obsahuje **seznam indikátorů**, které budou sledovány. Indikátory PSZ jsou stanovovány minimálně na úrovních:

- výstupů aktivit (počet akcí, účastníků apod.),
- výsledků a bezprostředních dopadů aktivit (počet úspěšných absolventů, počet klientů umístěných na trh práce apod.), a to zejména za využití výstupů monitoringu plnění PSZ.

(172) Dále je ve vhodných případech možno definovat indikátory na úrovni:

- kvantitativních dopadů na sociální situaci v územním celku (vývoje statistických ukazatelů sociálního vyloučení)³⁷ či
- kvalitativních dopadů na sociální situaci v územním celku (tj. popis zamýšlených kvalitativních změn, které mohou zároveň sloužit jako evaluační otázky a jejich dosažení je možné zajistit v rámci průběžné či závěrečné evaluace PSZ).

(173) Indikátory odráží výchozí stav, zejména výchozí hodnotu a plánovaný cílový stav.

6.4.4 Implementační část

(174) Nedílnou součástí PSZ je implementační část, která nastavuje realizační strukturu, činnosti a jejich parametry, které vedou k úspěšné realizaci PSZ.

(175) V rámci implementační části jsou zpracovány zejména³⁸:

³⁶ Specifické cíle jsou definovány technikou SMART (tedy specifické, měřitelné, dosažitelné, relevantní a časově ohraničené) tak, aby bylo možné sledovat jejich plnění.

³⁷ Na této úrovni je však nezbytné brát v potaz externí vlivy na vývoj daných ukazatelů sociálního vyloučení (příp. dalších ukazatelů popisujících sociální situaci v daném územním celku).

³⁸ PSZ nemusí být v odůvodněných případech, kdy není v době jeho schválení známo nastavení jednotlivých OP a výzev ŘO v návaznosti na KPSV 2021+, vypracován kompletně, a to v částech:

- finančního plánu (může být určen pro další specifikaci, může obsahovat předpokládaný rozpočet a zdroj financování v případě financování z fondů EU),

- řídicí struktura týmu pro implementaci – role a odpovědnosti jednotlivých osob a subjektů (v návaznosti na činnost LP a jiných samosprávných či poradních orgánů územního celku a dalších odpovědných osob – např. pověřený zástupce SZ či manažer SZ);
- nastavení procesů sledování, vyhodnocování a změn v implementaci PSZ;
- nastavení systému monitoringu dopadů plnění PSZ;
- nastavení systému monitoringu plnění systémových opatření PSZ;
- plán průběžné a/nebo závěrečné evaluace;
- finanční část plánu – rozpočet realizace jednotlivých opatření, přehled zdrojů čerpání, nastavení dotačních zdrojů územního celku, např. dotační řízení;
- přehled projektových záměrů se záměrem čerpání z výzev v rámci KPSV 2021+ a jejich projektové fiše (mohou být zařazeny i jako neveřejná příloha PSZ);
- analýza rizik a nastavení řízení rizik.

(176) Součástí implementační části může být schéma, struktura a/nebo popis výsledného systému řízení, koordinace a/nebo poskytování v rámci místní sítě podpůrných služeb a aktivit či její části řešené daným strategickým dokumentem.

(177) Součástí implementační části může být ustanovená místní síť podpůrných služeb a aktivit včetně jejich parametrů, pravidel vstupu a setrvání v místní síti.

(178) Součástí implementační části může být také komunikační plán či obdobný dokument, jehož účelem je zajištění systematického a kontinuálního informování veřejnosti a cílových skupin při zabezpečování podpory v rámci místní sítě podpůrných služeb a aktivit, a to i jako samostatná příloha.

(179) Součástí implementační části může být také plán realizace participačních aktivit (např. odvozený z participačního žebříku) či obdobný dokument, jehož účelem je zajistit systémové a vnitřně konzistentní participační aktivity v rámci realizovaných opatření PSZ.

6.5 SCHVALOVÁNÍ PLÁNU SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ

6.5.1 Projednávání návrhu v lokálním partnerství

(180) PSZ je projednán v LP, případně v jeho pracovních skupinách. Připomínky členů LP a dalších zapojených osob a subjektů mohou být projednány na místě a jsou společně s výsledkem tohoto projednání zaznamenány v záznamu z jednání.

(181) PSZ může také projít připomínkovým řízením v rámci územního celku a zapojených partnerů. Připomínky jsou zaznamenány do připomínkového listu. Za vypořádání všech připomínek a poskytnutí zpětné vazby všem připomínkujícím zodpovídá regionální pracoviště.

(182) Členové LP vydávají k finální verzi PSZ (po vypořádání připomínek členů LP, PS, ASZ a případně ŘO) před předložením zastupitelstvu obce, či pokud se nejedná o obec, orgánu územního celku plnícímu obdobnou funkci jako zastupitelstvo obce, své stanovisko.

(183) Projednání návrhu PSZ je doporučeno provést se zapojením veřejnosti, a to v návaznosti na zkušenosti územního celku s využíváním participačních metod, např. formou veřejného setkání.

-
- přehledu projektových záměrů se záměrem čerpání z výzev v rámci KPSV 2021+ a projektových fiší.

Takový dokument může být pro spolupráci v rámci KPSV 2021+ využit pod podmínkou provedení revize či vytvoření prováděcího dokumentu zohledňující nastavení jednotlivých OP a výzev ŘO navazující na KPSV 2021+, které budou obsahovat kompletní implementační část. Revize takového dokumentu je nutné projednat ve stejném režimu jako původní strategický dokument s tím, že na straně územního celku může revizi projednat jiný orgán než ten, jemuž byla při schvalování původního dokumentu svěřena kompetence pro provádění revizí.

(184) Pokud není možné uskutečnit osobní setkání členů LP, přistupuje se k hlasování o stanovisku formou per rollam, a to s lhůtou 7 pracovních dní, přičemž pokud se členové LP nevyjádří, má se za to, že stanovisko s finální podobou PSZ je souhlasné.

Příloha 13 Připomínkový list

6.5.2 Vnitřní projednání návrhu

(185) Tvorba PSZ je průběžně konzultována s lokálními a centrálními odbornými tematickými poradci (příslušné regionální pracoviště a OSOP). Ti se účastní jednání lokálních partnerství (či podřízených pracovních skupin) a podílejí se na nastavení cílů, opatření a aktivit.

(186) Finální připomínkové řízení v rámci ASZ je zaznamenáno do připomínkového listu. Ten vypravuje spolu s předfinální podobou PSZ příslušný metodik regionálního pracoviště a zasílá jej vedení ASZ, vedoucím OSOP, OÚSK a příslušným projektovým manažerům (jde-li zároveň o realizaci aktivit za podpory některého z projektů ASZ financovaných z fondů EU).

(187) Lhůta pro zaslání připomínek výše uvedených je 7 pracovních dnů, a to prostřednictvím připomínkového listu. K připomínkám zaslaným po termínu nemusí být přihlédnuto.

(188) Za vypořádání připomínek zodpovídá metodik a vedoucí příslušného regionálního pracoviště. V případě, že dojde k neakceptaci zásadní připomínky, je nezbytné tak provést pouze s věcným zdůvodněním. Za vypořádání všech připomínek a poskytnutí zpětné vazby všem připomínkujícím zodpovídá regionální pracoviště.

6.5.3 Schválení kompetentním orgánem územního celku

(189) Finální podoba PSZ po vypořádání všech připomínek je, společně se stanoviskem LP, předložena zastupitelstvu obce, či pokud se nejedná o PSZ obce, orgánu územního celku plnícímu obdobnou funkci jako zastupitelstvo obce, ke schválení.

(190) Za koordinaci schválení PSZ v kompetentním orgánu územního celku zodpovídá manažer SZ a pověřený zástupce SZ.

(191) Po schválení je v co nejkratší lhůtě územním celkem vydána oficiální dokumentace příslušného rozhodnutí (v případě obce výpis usnesení zastupitelstva obce o schválení PSZ, či pokud se nejedná o PSZ obce, orgánu územního celku plnícímu obdobnou funkci jako zastupitelstvo obce), ta je zaslána prostřednictvím manažera SZ příslušnému konzultantovi. PSZ je potvrzen výhradně po vydání tohoto oficiálního rozhodnutí.

(192) Příslušné regionální pracoviště zpracuje do 5 pracovních dnů od obdržení oficiální dokumentace příslušného usnesení vyjádření ASZ. Vyjádření podepisuje ředitel ASZ.

(193) Finální dokument PSZ, včetně oficiálního dokumentu příslušného usnesení a vyjádření ASZ kompletuje OUSK, prostřednictvím příslušného regionálního pracoviště je zasláno manažerovi SZ a pověřenému zástupci SZ.

Příloha 14 Vyjádření ASZ

6.5.4 Zveřejnění plánu sociálního začleňování

(194) Finální dokument PSZ je zveřejněn na webových stránkách územního celku, webových stránkách ASZ, a to do 10 pracovních dnů od vystavení vyjádření ASZ a dále dle pravidel jednotlivých ŘO.

6.5.5 Koordinace s řídicími orgány operačních programů

(195) Finální dokument PSZ zasílá ASZ zástupcům ŘO včetně přehledu finanční části PSZ se záměrem čerpání z výzev napojených na KPSV 2021+.

6.6 VYHODNOCENÍ A REVIZE PLÁNU SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ

(196) PSZ je průběžně vyhodnocován, a to:

- minimálně 2× ročně na úrovni lokálního pracovníka příslušného regionálního pracoviště, manažera SZ a pověřeného zástupce SZ (z tohoto jednání je veden zápis),
- minimálně 1× ročně na jednání LP a
- minimálně 1× ročně formou zprávy o naplňování PSZ, která je předkládána na vědomí zastupitelstvu obce, či pokud se nejedná o obec, orgánu územního celku plnícímu obdobnou funkci jako zastupitelstvo obce.

(197) Předmětem vyhodnocení je naplňování PSZ a případně návrhy revize PSZ.

(198) Vyhodnocování a revize PSZ je vhodné provádět souběžně s vyhodnocováním a revizí popisu spolupráce.

(199) Revize je aktualizace strategického dokumentu, kdy dochází k jeho změnám. V případě provedení revize je založen změnový list.

(200) V průběhu platnosti PSZ může docházet k jeho změnám. Změny je nutné projednat ve stejném režimu jako nový PSZ s tím, že na straně územního celku může být usnesením zastupitelstva obce, či pokud se nejedná o PSZ obce, orgánu územního celku plnícímu obdobnou funkci jako zastupitelstvo obce, při jeho schvalování svěřena kompetence pro provádění revizí PSZ jinému orgánu (zpravidla radě obce, či pokud se nejedná o obec, orgánu územního celku plnícímu obdobnou funkci jako rada obce.

(201) Revize PSZ se provádí zejména na základě vyhodnocení PSZ.

7 REALIZACE A MONITORING PLÁNU SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ

7.1 POSTUP PŘÍPRAVY PROJEKTŮ DO VÝZEV NAPOJENÝCH NA KPSV 2021+

(202) Pro naplnění některých cílů PSZ jsou vyhrazeny finanční zdroje z fondů EU, a to operačních programů OPZ+ a IROP³⁹.

(203) ŘO OPZ+ a IROP vyhláší příslušné výzvy, v jejichž rámci je vyčleněna (sub)alokace pro žadatele realizující projekty v rámci naplňování PSZ územních celků zapojených do KPSV 2021+.

(204) Předkládání žádostí o podporu je možné dle dikce konkrétní výzvy ŘO a po dobu stanovenou touto výzvou.

(205) V případě, že bude ŘO vyžadováno potvrzení souladu projektové žádosti s PSZ, ASZ toto potvrzení vydá.

(206) Žadatelem o dotace prostřednictvím výzev napojených na KPSV 2021+ mohou být pouze subjekty spolupracující s daným územním celkem (v případě pochybností si ASZ pro vydání potvrzení souladu projektové žádosti s PSZ může vyžádat stanovisko územního celku, které stvrzuje, že žadatel je partnerem územního celku a zapojení žadatele je pro naplnění cílů potřebné).

7.1.1 Projektové poradenství Agentury

(207) V rámci přípravy PSZ může územní celek a jeho partneři v lokálním partnerství přistoupit k přípravě projektových záměrů, jejichž realizace je nezbytná pro realizaci opatření naplňující vybrané cíle PSZ.

(208) Projektové záměry implementující PSZ jsou nejprve zpracovány v podobě tzv. projektových fiší. Projektové fiše tvoří předpokládaný realizátor projektů a slouží jako podklad pro přípravu budoucích projektových žádostí. Cílem těchto fiší je podrobně kvantifikovat potřeby a výstupy budoucích projektů, vytvářejí se minimálně u projektů zařazovaných do výzev KPSV 2021+.

(209) Na zpracované projektové fiše navazuje zpracování plnohodnotné projektové žádosti. Projekty naplňují vybrané cíle a opatření PSZ, respektují nastavené indikátory a finanční rámce uvedené v PSZ.

(210) Koordinace přípravy projektů územního celku probíhá zpravidla prostřednictvím LP, příp. jím zřízeného orgánu (např. pracovní skupina projektová implementace).

(211) ASZ poskytuje územním celkům a jejich partnerům projektové poradenství v průběhu celého projektového cyklu. Při nakládání s projektovými žádostmi jsou pracovníci ASZ vázáni mlčenlivostí (tím není dotčeno sdílení projektových žádostí v rámci ASZ pro jejich potřeby).

(212) Cílem projektového poradenství ASZ je metodická a odborná podpora při věcném a obsahovém nastavení projektových aktivit prostřednictvím odborných poradců ASZ. ŘO, případně další

³⁹ OP JAK podporuje realizaci projektů v rámci MAP, a to včetně projektů územních celků a jejich partnerů (škol, nestátních neziskových organizací apod.) ve spolupráci s ASZ v rámci KPSV 2021+. Realizace projektů zaměřených na inkluzivní vzdělávání v prioritní ose rovné příležitosti bude probíhat v rámci procesů definovaných postupy MAP, případně dalšími dokumenty upravující realizaci MAP v rámci OP JAK. Postupu u přípravy projektu v rámci MAP financovaných prostřednictvím OP JAK se tedy ustanovení této kapitoly metodiky netýkají.

subjekty⁴⁰, poskytují během přípravy projektových žádostí standardní podporu žadatelským subjektům.

(213) Postup pro podání projektových žádostí se řídí postupy ŘO a konkrétních výzev ŘO.

7.1.2 Schvalování projektových žádostí

(214) Projektové žádosti jsou hodnoceny a schvalovány dle pravidel jednotlivých OP.

7.1.3 Zahájení a sledování realizace projektů

(215) ASZ poskytuje realizátorům projektové poradenství ASZ, včetně nastavení evaluace a odborné poradenství zaměřené na podporu realizace projektů v jednotlivých tematických oblastech.

(216) ASZ ve spolupráci s LP (případně jím zřízených orgánů, např. pracovní skupina projektová implementace) monitoruje realizaci projektů včetně harmonogramu čerpání. Tento monitoring provádí ASZ (příp. může jeho realizaci převzít samotný územní celek), a to v doporučené periodicitě 1x ročně. Více viz kapitolu 7.5.

7.2 POSTUP REALIZACE VĚCNÝCH OPATŘENÍ MIMO PODPORU FINANČNÍCH ZDROJŮ NAPOJENÝCH NA KSPV 2021+

(217) Implementace PSZ je zpravidla zajišťována vícezdrojovým financováním. Kromě finančních zdrojů napojených na KSPV 2021+ lze pro implementaci opatření a aktivit čerpat z dalších výzev fondů EU, ale i národních a regionálních zdrojů, předpokládá se rovněž využití vlastních zdrojů územního celku.

(218) U opatření či aktivit v PSZ, u kterých budou vyhledávány finanční zdroje, je doporučeno identifikovat např. prostřednictvím karty projektu:

- místo realizace;
- cíl a zdůvodnění realizace projektu;
- cílové skupiny;
- výstupy a výsledky projektu;
- návrh aktivit projektu;
- předpokládaný harmonogram realizace, etapy;
- odpovědnost;
- předpokládaný rozpočet a zdroj financování a
- předpoklady a rizika realizace.

(219) ASZ může poskytovat podporu při vyhledávání finančních zdrojů pro implementaci PSZ.

7.2.1 Rozpracování způsobu realizace a vytvoření struktur, zahájení a realizace projektu

(220) V případě identifikace vhodné dotační příležitosti poskytuje ASZ členům LP poradenství v přípravě projektové žádosti či jiné žádosti o dotaci metodickou a odbornou podporu při věcném a obsahovém nastavení projektových aktivit prostřednictvím odborných poradců.

(221) V závislosti na dotačním titulu a jeho podmínkách mohou v případě potřeby lokální pracovníci a/nebo tematičtí odborní poradci poskytovat poradenství i při zahájení realizace projektu, během

⁴⁰ Např. Centrum pro regionální rozvoj České republiky.

realizace, popř. při vyhodnocení dopadu, a to po formální i obsahové stránce. Poradenství koordinuje regionální pracoviště.

(222) Realizace projektů může být pravidelně vyhodnocována monitoringem realizace PSZ – viz kapitolu 7.5.

7.3 POSTUP REALIZACE OPATŘENÍ ZAMĚŘENÝCH NA SOCIÁLNÍ SLUŽBY A ROZVOJ MÍSTNÍ SÍTĚ PODPŮRNÝCH SLUŽEB A AKTIVIT

(223) Součástí opatření PSZ jsou zpravidla i opatření zaměřená na zavedení nových sociálních služeb nebo rozšíření stávajících sociálních služeb či jejich optimalizaci. PSZ by měl obsahovat výčet sociálních služeb nutných pro jeho implementaci – tedy druhy sociálních služeb, jejich rozsah (kapacity), formy a předpokládané náklady (investiční/neinvestiční) na jejich zajištění a předpokládaný zdroj financování služby.

(224) Lokální konzultant spolupracuje s koordinátorem komunitního plánování sociálních služeb (pokud v územním celku působí) – komunitní plán sociálních služeb a PSZ jsou synergicky provázané dokumenty s ohledem na potřeby území, ve kterém vznikají.

(225) Opatření zaměřená na sociální služby jsou konzultována s orgány krajského úřadu zodpovědnými za správu sítě sociálních služeb.

(226) Sociální služby tvoří součást místní sítě podpůrných služeb a aktivit pro sociální začleňování. V rámci implementace PSZ je vhodné tuto síť určit i ve vazbě na dotační prostředky územního celku, ale také upravit systém správy této sítě⁴¹.

(227) Ve vhodných případech je možné tuto síť popsat, zvláště v případech, kdy tato síť není utvořena a územním celkům i zapojeným partnerům pomůže, pokud bude žádoucí či výchozí síť těchto služeb a aktivit popsána.

7.4 POSTUP REALIZACE OPATŘENÍ SYSTÉMOVÉHO CHARAKTERU

(228) Součástí opatření PSZ jsou zpravidla také opatření vyžadující systémové změny, např.:

- revize nebo nastavení pravidel (přidělování bytů, dotačního řízení územního celku atd.) v rámci územního celku,
- metodické nastavení realizace konkrétních služeb a aktivit,
- postupy a procesy,
- dílčí koncepce.

(229) Za implementaci systémového opatření je zodpovědný určený garant, který zajišťuje:

- politickou angažovanost k akceptaci systémových opatření,
- stanovuje kroky a úkoly a zajišťuje jejich plnění.

(230) Garantovi je v průběhu implementace k dispozici lokální konzultant a zprostředkovává dobrou praxi a odborné poradenství (po obsahové stránce poskytuje odborné poradenství odborný lokální a centrální tematický poradce dle zaměření systémové změny).

⁴¹ Tzn. existence pravidel pro zařazení a setrvání v síti služeb a existence dotačních programů podpory z rozpočtu.

(231) Pověřený zástupce SZ a manažer SZ ve spolupráci s lokálním konzultantem sledují realizaci systémových opatření a předkládají pravidelně LP zprávy o realizaci systémového opatření, příp. navrhuji změny v jeho realizaci.

7.5 MONITORING REALIZACE PLÁNU SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ

(232) Realizace PSZ je pravidelně vyhodnocována monitoringem realizace PSZ prostřednictvím místní sítě podpůrných služeb a aktivit (a to včetně složek územního celku, příp. jím zřízených organizací). Jedná se o opakující se proces zjišťování plnění opatření PSZ na sociální situaci sociálně vyloučených a ohrožených osob. Tyto činnosti koordinuje ve spolupráci s územním celkem příslušné regionální pracoviště.

(233) Výstupem je zpráva z realizace monitoringu, která je 1× ročně předkládána členům LP. Je podkladem pro vyhodnocení intervencí PSZ v území a může být podkladem pro aktualizaci/revizi nebo tvorbu nového PSZ.

(234) Zpráva obsahuje minimálně:

- představení monitoringu místní sítě podpůrných služeb a aktivit,
- specifika nastavení monitoringu v územním celku, účel zpracování,
- specifikaci vazby na PSZ,
- přehled podpořených osob v jednotlivých tematických oblastech,
- plnění relevantních opatření PSZ,
- dopady poskytovaných služeb a realizovaných aktivit – indikátory v dané tematické oblasti,
- přehled plnění indikátorů podle nastavených opatření PSZ,
- reflexe naplňování dílčích cílů (silné stránky a příležitosti, slabé stránky a hrozby),
- rozvoj sociálních služeb v rámci realizace strategického či prováděcího dokumentu,
- předpoklady udržitelnosti,
- v případě opakovaného sběru dat pak vyhodnocení změn ve sledovaných obdobích a trendů ve vývoji situace klientů,
- manažerské shrnutí nejzásadnějších zjištění, konsekvencí a doporučení pro další plánovací a řídicí procesy.

7.6 INTERNÍ DOKUMENTACE SPOLUPRÁCE

(235) Interní komunikace k nastavení spolupráce územního celku s ASZ, sledování implementace PSZ a vyhodnocování spolupráce jsou interně dokumentovány v tzv. kartě lokality. Ta slouží pro komunikaci uvnitř příslušného regionálního pracoviště, napříč odděleními ASZ a vedení ASZ.

(236) Karta lokality obsahuje minimálně:

- profil lokality,
- náplň popisu spolupráce a sledování jeho naplňování,
- analýzu územního celku a
- sledování implementace PSZ.

Příloha 15 Karta lokality

8 SPOLUPRÁCE MIMO KPSV 2021+

8.1 PORADENSTVÍ

(237) Územní celky mohou kromě podpory v rámci KPSV 2021+ spolupracovat formou poradenství. V tomto případě se nejedná o podporu v rámci KPSV 2021+.

(238) Poradenství je poskytováno formou nárazových či příležitostných konzultací a metodické podpory. Doba poskytování odborné pomoci je stanovena na základě vzájemného projednání. Poradenství je zpravidla poskytováno pro řešení naléhavého, mimořádného problému či situace týkající se sociálního vyloučení či se sociálním vyloučením související, kterou územní celek není schopen řešit vlastními silami a ASZ mu může poskytnout k nalezení řešení své odborné znalosti a zázemí.

(239) Odborná pomoc je poskytována prostřednictvím konzultací, přítomnosti na jednání, proškolení, metodické podpory při realizaci výzkumných šetření nebo poskytnutí či interpretace dat pořízených a zpracovaných ASZ.

(240) Spolupráce formou poradenství nezakládá možnost čerpání zdrojů určených pro územní celky v KPSV 2021+.

(241) Územní celek může požádat o poskytnutí poradenství prostřednictvím žádosti o poskytnutí poradenství. Žádost podepisuje zástupce územního celku a je adresována řediteli ASZ⁴². Poradenství není vázáno na výběrový přijímací proces, žádající územní celek nemusí splňovat žádná specifická kritéria.

(242) Ředitel ASZ na základě stanoviska vedoucího oddělení příslušného regionálního pracoviště s žádostí o poskytnutí poradenství souhlasí za předpokladu, že:

- žadatel s ASZ nespolečně pracuje v jiném typu podpory,
- poradenství je žádáno v oblasti týkající se sociálního začleňování,
- poradenství není žádáno za účelem poškození zájmů či práv sociálně vyloučených osob,
- ASZ disponuje kapacitou pro poskytování poradenství a

do 10 pracovních dnů od obdržení žádosti o poskytování poradenství územní celek vyrozumí.

(243) Poradenství je na základě oboustranné dohody možné poskytovat také v případě, že územní celek splnil podmínky pro přijetí do spolupráce, avšak z kapacitních důvodů byl zařazen do tzv. zásobníku, a to do té doby, než budou uvolněny potřebné kapacity na straně ASZ pro spolupráci v rámci KPSV 2021+.

(244) Poradenství je na základě oboustranné dohody možné poskytovat také v případě, že je spolupráce s územním celkem dokončována v režimu metodického prostředí KPSVL a při přechodu na nové metodické prostředí územní celek nepoptává přímou a pravidelnou, odbornou ani finanční podporu ze zdrojů určených pro KPSV 2021+.

(245) Poradenství je možné poskytovat v případě, že nedošlo k dohodě o popisu spolupráce a nedošlo k uzavření spolupráce formou memoranda o spolupráci nebo nedošlo k dohodě na navazujícím popisu spolupráce.

⁴² Žádost je zaslána na korespondenční adresu ASZ či elektronicky (datovou schránkou či e-mailem, pokud je podepsána elektronicky).

(246) Poradenství v oblasti vzdělávání není možné poskytovat územním celkům v rámci pravidel definovaných v postupech MAP. Mimo spolupráci v rámci MAP je však možné poskytovat poradenství i v oblasti vzdělávání.

(247) Územní celek, jemuž je poskytováno poradenství může přejít do podpory v rámci KPSV 2021+ standardně na základě podání přihlášky ke spolupráci a absolvováním hodnoticího procesu (viz kapitolu 2).

Poradenství je dokumentováno v záznamu o poskytnutí poradenství.

Příloha 16 Žádost o poskytnutí poradenství

Příloha 17 Záznam o poskytnutí poradenství

8.2 PŘECHOD MEZI SPOLUPRACÍ V RÁMCI KPSV 2021+ A MIMO KPSV 2021+

(248) Spolupráce mimo KPSV 2021+ => spolupráce v rámci KPSV 2021+

Územní celky spolupracující formou poradenství (případně spolupráce v oblasti pilotáží) mohou do spolupráce v rámci KPSV 2021+ přejít pouze prostřednictvím podání přihlášky ke spolupráci v rámci KPSV 2021+ a absolvováním hodnoticího procesu.

(249) Spolupráce v rámci KPSV 2021+ => Spolupráce mimo KPSV 2021+

Územní celky spolupracující v rámci KPSV 2021+ mohou přejít do spolupráce formou poradenství (případně spolupráce v oblasti pilotáží) po vypořádání vzájemných závazků vyplývajících z aktuálního popisu spolupráce. Jedná se o dvoustranný akt (záměr jedné ze stran vyžaduje souhlasné stanovisko strany druhé).

9 PŘECHODOVÁ USTANOVENÍ

(250) Stejně jako u nově přijímaných územních celků je při přechodu z KPSVL na KPSV 2021+ možné obsahové zaměření spolupráce nastavit na:

- **jednu, více či všechny oblasti sociálního začleňování**, tj. dluhovou problematiku, bezpečnost a prevenci, zaměstnanost, zdraví, bydlení, vzdělávání či průřezová témata (sociální služby a sociální práce v oblasti sociálního začleňování, rodina a prorodinná opatření v oblasti sociálního začleňování) nebo
- **oblast inkluzivního vzdělávání v rámci MAP** či
- **jednu, více či všechny oblasti sociálního začleňování a oblast inkluzivního vzdělávání v rámci MAP.**

(251) Územní celky (nejčastěji obce) spolupracovaly v programovém období 2014–2020 ve spolupráci s ASZ:

- v rámci KPSVL (intenzivní komplexní podpora či návazná vzdálená komplexní podpora), případně,
- mimo KPSVL, v rámci doplňkových forem spolupráce (vzdálená dílčí podpora).

9.1 PŘECHOD DO KPSV 2021+

(252) Přechod na metodické prostředí KPSV 2021+ je možné realizovat bez nutnosti provádění nového hodnoticího procesu za předpokladu, že byl územní celek do spolupráce s ASZ přijat rozhodnutím MVA⁴³.

(253) Vybrané územní celky budou vyzvány k **zahájení jednání o spolupráci**. V případě souhlasu osloveného územního celku s přechodem na nové metodické prostředí probíhá v rámci jednání o spolupráci příprava popisu spolupráce (obdobně jako v kapitole 2.5).

(254) Přechod územních celků do nového typu spolupráce kontinuálně navazuje na dosavadní spolupráci. Tematické zaměření a výstupy spolupráce by měly vykazovat provázanost a nemělo by docházet ke skokovým nezdůvodněným změnám v rozsahu, předmětu a výstupech spolupráce.

(255) Zahájení jednání o spolupráci je možné provést nejpozději do 31. 12. 2021. Pokud do této doby územní celek nevyjádří souhlas s přechodem na nové metodické prostředí, spolupráce se dokončuje dle kapitoly 9.4.

(256) V případě shody na podobě spolupráce dojde ke sjednání **memoranda o spolupráci v rámci KPSV 2021+** (případně dodatku k memorandu o spolupráci), jehož nedílnou součástí je **popis spolupráce**, jeho schválení zastupitelstvem obce, či pokud se nejedná o obec, orgánu územního celku plnícímu obdobnou funkci jako zastupitelstvo obce, a podpisem obou stran.

(257) Následně je zahájeno první období spolupráce v rámci KPSV 2021+, přičemž podpora ASZ smí být poskytována i v období mezi završením jednání o spolupráci a finálním schválením popisu spolupráce. Ten však musí být schválen do 3 měsíců od sjednání.

⁴³ Jedná se o územní celky spolupracující v rámci KPSVL (intenzivní či vzdálená komplexní podpora) a územní celky spolupracující v rámci vzdálené dílčí podpory, pokud byl územní celek přijat rozhodnutím MVA.

9.1.1 Přechod ve vazbě na již vytvořené strategické dokumenty

(258) Přechod územního celku do prostředí KPSV 2021+ se realizuje při zohlednění aktuální situace, resp. fáze dosavadní spolupráce, ve které se územní celek nachází.

(259) V případě, že před přechodem územního celku do prostředí KPSV 2021+ došlo ke zpracování a schválení strategického dokumentu podle podmínek a pravidel platných v programovém období 2014–2020, může být tento dokument využit v prostředí KPSV 2021+, pokud zohledňuje:

- rozsah a předmět plánované spolupráce a
- principy KPSV 2021+

a jeho platnost přesahuje horizont roku 2021.

(260) Již zpracovaný a schválený strategický dokument musí obsahovat strukturu stanovenou kapitolou 6.4 s výjimkou, kdy v odůvodněných případech není v době schválení strategického dokumentu známo nastavení jednotlivých OP a výzev ŘO v návaznosti na KPSV 2021+. Implementační část v těchto případech nemusí být zpracována kompletně v částech:

- finančního plánu (může být určen pro další specifikaci, může obsahovat předpokládaný rozpočet a zdroj financování v případě financování z fondů EU) a
- přehledu projektových záměrů se záměrem čerpání z výzev v rámci KPSV 2021+ a projektových fiší.

Takový dokument může být pro spolupráci v rámci KPSV 2021+ využit pod podmínkou provedení revize (či doplnění) či vytvoření prováděcího dokumentu zohledňujícího nastavení jednotlivých OP a výzev ŘO navazujících na KPSV 2021+, které budou obsahovat kompletní implementační část. Revize (či doplnění) takového dokumentu je nutné projednat ve stejném režimu jako původní strategický dokument s tím, že na straně územního celku může revizi (či doplnění) projednat jiný orgán, než kterému byla při schvalování původního dokumentu svěřena kompetence pro provádění revizí.

(261) Takové dokumenty mohou být využity při předkládání žádostí o podporu v rámci výzev OP⁴⁴ určených pro územní celky ve spolupráci s ASZ v rámci KPSV 2021+. V případě pochybností o možnosti využít strategický dokument v prostředí KPSV 2021+ konzultují regionální pracoviště jeho vhodnost s metodiky KPSV 2021+.

(262) Pokud územní celek nemá platný strategický dokument v oblasti sociálního začleňování, dojde k jeho přípravě v rámci období vymezeného platností prvního uzavřeného popisu spolupráce v rámci KPSV 2021+, a to takovým způsobem, který umožní předkládání žádostí o podporu v rámci výzev OP určených pro územní celky ve spolupráci s ASZ v rámci KPSV 2021+.

(263) Nejpozději do ukončení platnosti prvního popisu spolupráce je připraven PSZ, který převáděný dokument nahradí či upraví pro další období spolupráce.

9.2 SPECIFIKA SPOLUPRÁCE V OBLASTI INKLUZIVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ V RÁMCI MÍSTNÍHO AKČNÍHO PLÁNOVÁNÍ

(264) Spolupracující obce, které mají s ASZ podepsané memorandum o spolupráci v rámci KPSVL a jejichž výběr byl schválen MVA s předpokladem čerpání finančních prostředků z Operačního programu

⁴⁴ OPZ+ a IROP.

Výzkum, vývoj a vzdělávání, včetně formy VDP, jsou osloveny s nabídkou pokračování spolupráce s ASZ v novém metodickém prostředí KPSV 2021+ v oblasti inkluzivního vzdělávání v rámci MAP.

(265) Tyto obce jsou vyzvány k **zahájení jednání o spolupráci**. V případě souhlasu osloveného územního celku s přechodem na nové metodické prostředí probíhá v rámci jednání o spolupráci příprava popisu spolupráce. V popisu spolupráce je mimo jiné zahrnuta:

- vzájemná dohoda o zapojení ASZ do místního akčního plánování, na jehož území se daný územní celek nachází (v případě, že je ASZ již zapojena do místního akčního plánování dle postupů MAP) nebo
- územní celek ve spolupráci s ASZ osloví zástupce MAP a vyjednejí vzájemnou dohodu o zapojení ASZ do místního akčního plánování (v případě, že ASZ není zapojena do místního akčního plánování dle postupů MAP).

(266) V případě shody na podobě spolupráce, dojde ke sjednání memoranda o spolupráci v rámci KPSV 2021+ (případně dodatku k memorandu o spolupráci), jehož nedílnou součástí je popis spolupráce, jeho schválení zastupitelstvem a podpisem obou stran.

(267) Následně je zahájeno první období spolupráce v rámci KPSV 2021+.

(268) Na základě zařazení územního celku do spolupráce s ASZ se pracovník ASZ zapojuje do MAP dle platných postupů MAP a podílí se na místním akčním plánování.

9.2.1 Přechod ve vazbě na již vytvořené strategické dokumenty a zapojení do místního akčního plánování

(269) V rámci stávajících místních plánů inkluze (MPI) nedochází k jejich využití v rámci nového metodického prostředí KPSV 2021+. Ve spolupráci s územním celkem dochází ke společnému úsilí při převedení vhodných klíčových cílů a opatření do příslušných MAP.

(270) Závazky ASZ a územního celku, které vyplývají ze stále platného MPI, případně na tento plán navázaných projektových aktivit, jsou předmětem přechodu do KPSV 2021+ a nemohou být tímto postupem zrušeny.

(271) Pokud územní celek vstoupí do spolupráce s ASZ v rámci KPSV 2021+ v oblasti inkluzivního vzdělávání v rámci MAP, přičemž je v té době již schválena dokumentace MAP, může dojít k zapojení do plánovacích procesů nejdříve v rámci aktualizace dokumentace MAP či zahájení procesů na navazující dokumentaci.

(272) Při předložení žádostí o podporu v rámci výzev OP JAK, jejichž součástí již bude nastavená spolupráce územního celku s ASZ v rámci KPSV 2021+, musí být příslušný místní akční plán zpracován dle postupů stanovených kapitolou 4.4.

Příloha 9 Memorandum o spolupráci

Příloha 10 Memorandum o spolupráci – sociální začleňování

Příloha 11 Memorandum o spolupráci – inkluzivní vzdělávání v rámci MAP

9.3 DALŠÍ USTANOVENÍ

9.3.1 Možnosti spolupráce s územními celky, které mají záměr spolupracovat jako jiný právní subjekt

(273) Pokud má územní celek v rámci KPSV 2021+ záměr spolupracovat v rámci jiného právního subjektu⁴⁵, než se kterým bylo podepsáno memorandum v rámci metodického prostředí KPSVL, je nezbytné, aby tento územní celek absolvoval hodnoticí proces dle kapitoly 2.

(274) V případě, že je s tímto územním celkem zahájena spolupráce v rámci KPSV 2021+ a závazky stávajících memorand o spolupráci jsou vypořádány⁴⁶, bude původní memorandum o spolupráci ze strany ASZ vypovězeno.

(275) V případě spolupráce v oblasti inkluzivního vzdělávání v rámci MAP nemohou spolupracovat jiné územní celky než obce. V případě, že je územní celek v oblasti sociálního začleňování zastoupen v rámci jiného územního celku a chce nadále spolupracovat v oblasti inkluzivního vzdělávání v rámci MAP, je s ním uzavřeno nové memorandum o spolupráci (případně dodatek k memorandu o spolupráci), které ukončuje spolupráci v oblasti sociálního začleňování a uzavírá spolupráci v oblasti inkluzivního vzdělávání v rámci MAP.

9.3.2 Možnosti spolupráce s územními celky dosud spolupracujícími mimo koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám

(276) Územní celky, které byly ve spolupráci s ASZ mimo KPSVL, tzn. v rámci vzdálené dílčí podpory bez schválení MVA, musí předložit přihlášku ke spolupráci a absolvovat hodnoticí proces, viz kapitolu 2, a to jak v případě spolupráce v oblasti sociálního začleňování, tak v oblasti inkluzivního vzdělávání v rámci MAP.

9.3.3 Specifika předkládání přihlášek ke spolupráci

(277) ASZ může přistoupit k vyhlášení výzvy k předkládání přihlášek ke spolupráci v rámci KPSV 2021+ vyhrazenou pro územní celky, které jsou ve spolupráci s ASZ v rámci KPSVL, avšak v rámci KPSV 2021+ mají záměr spolupracovat jako jiný právní subjekt či jsou ve spolupráci s ASZ mimo KPSVL v rámci tzv. vzdálené dílčí podpory bez schválení MVA.

9.4 DOKONČENÍ SPOLUPRÁCE V REŽIMU KOORDINOVANÉHO PŘÍSTUPU K SOCIÁLNĚ VYLOUČENÝM LOKALITÁM

(278) Územní celky, se kterými má ASZ uzavřeno memorandum o spolupráci a u kterých nebude realizován přechod na nové metodické prostředí KPSV 2021+, dokončují spolupráci ve stávajícím metodickém prostředí KPSVL při zapojení do realizace systémových projektů ASZ a spolupráce při dokončování projektů územních celků a jejich lokálních partnerů podpořených v rámci výzev příslušných operačních programů navázaných na KPSVL.

(279) Po dokončení společných aktivit vyplývajících ze systémových projektů realizovaných ASZ a projektových aktivit územních celků a lokálních partnerů dojde k ukončení spolupráce v rámci KPSVL

⁴⁵ Např. doposud bylo memorandum o spolupráci uzavřeno s několika obcemi v rámci území jedné MAS. Do KPSV 2021+ chce vstoupit přímo MAS. V tomto případě nelze přistoupit k přechodu obcí, ale MAS musí podat novou přihlášku ke spolupráci.

⁴⁶ Především se jedná o realizaci dosavadních opatření v rámci projektových aktivit realizovaných z operačních programů z období 2014–2020 (např. výzva č. 02_19_075 Inkluzivní vzdělávání pro sociálně vyloučené lokality II)

výpovědí stávajícího memoranda o spolupráci jednou ze stran. Dokončení spolupráce v metodickém prostředí KPSVL je tedy možné maximálně po dobu projektových aktivit jedné či druhé strany.

(280) Pokud územní celek nepřejde do metodického prostředí KPSV 2021+ a spolupráce se dokončuje v rámci metodického prostředí KPSVL či v režimu poradenství, musí územní celek podat přihlášku ke spolupráci jako nový zájemce a projít hodnoticím procesem, viz kapitolu 2.

(281) V případě zájmu o znovuoobnovení spolupráce s ASZ (po ukončení spolupráce), tentokrát v rámci KPSV 2021+, ať již v průběhu dokončování spolupráce či po ukončení spolupráce či přechodu do spolupráce v režimu poradenství, musí územní celek podat přihlášku ke spolupráci a projít hodnoticím procesem, viz kapitolu 2.

9.5 REALIZACE PROJEKTŮ AGENTURY

(282) ASZ je i v roce 2021 a 2022 realizátorem systémových projektů:

- Systémové zajištění sociálního začleňování⁴⁷ a
- Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami⁴⁸.

(283) Přechod územních celků do KPSV 2021+ neovlivňuje dosavadní závazky k realizaci aktivit a dosahování výstupů v rámci uvedených dvou projektů.

9.6 KOORDINACE S ŘÍDICÍMI ORGÁNY OPERAČNÍCH PROGRAMŮ

(284) S ohledem na návaznou podporu v rámci KPSV 2021+ prostřednictvím fondů EU informuje ASZ zástupce ŘO OPZ+, OP JAK a IROP o přehledu územních celků, které zahájily spolupráci v rámci KPSV 2021+ podle přechodových ustanovení, a předloží přehled strategických dokumentů vytvořených v programovém období 2014–2020, které budou využity v rámci KPSV 2021+.

⁴⁷ Projekt financovaný z Evropského sociálního fondu z Operačního programu Zaměstnanost, registrační číslo: CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_030/0000605. Realizace: 1. 1. 2016 – 30. 4. 2022.

⁴⁸ Projekt financovaný z Evropského sociálního fondu z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, registrační číslo: CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586. Realizace: 1. 7. 2016 – 30. 4. 2022.

SEZNAM ZKRATEK

ASZ	odbor pro sociální začleňování (Agentura) Ministerstva pro místní rozvoj ČR
EU	Evropská unie
Index SV	index sociálního vyloučení
IROP	Integrovaný regionální operační program 2021–2027
IOS	interní oponentní skupina odboru pro sociální začleňování (Agentury) MMR ČR
JNR	Jednotný národní rámec
KPSVL	Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám (2014–2020)
KPSV 2021+	Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení po r. 2021 (2021–2027)
LP	lokální partnerství
MAP	místní akční plánování, místní akční plán rozvoje vzdělávání
MAS	místní akční skupina
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
MPI	místní plán inkluze
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
MVA	Monitorovací výbor pro činnost Agentury pro sociální začleňování Rady vlády pro záležitosti romské menšiny
OP	operační program
OP JAK	Operační program Jan Amos Komenský
OPZ+	Operační program Zaměstnanost plus
OPZ	Operační program Zaměstnanost
PSZ	plán sociálního začleňování
ŘO	řídící orgán

SLOVNÍČEK POJMŮ

Činnosti v oblasti sociálního začleňování

Souhrn činností vedoucích k posilování začleňování osob sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených. Tyto činnosti jsou realizovány v nastavených tematických (bezpečnost, bydlení, zaměstnanost, dluhy, zdraví, vzdělávání) a průřezových (sociální služby a sociální práce, rodina a rodinná politika) oblastech.

Osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené

Jde např. o osoby dlouhodobě nezaměstnané, s nízkými příjmy, s nízkým vzděláním, nekvalifikované, handicapované, po výkonu trestu odnětí svobody, pracovníky s nevýhodnými smlouvami, rodiny s jedním rodičem, mladé lidi bez pracovních zkušeností či opouštějící dětské domovy, cizince, uprchlíky, osoby odlišného etnika, osoby žijící ve vyloučených lokalitách.

Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám (KPSVL)

KPSVL je nástroj pomoci obcím a jejich svazkům při začleňování sociálně vyloučených obyvatel a prevenci vzniku sociálního vyloučení z prostředků Evropských strukturálních a investičních fondů a jiných zdrojů za místní podpory ASZ. Jedná se o metodické prostředí uplatňované v programovém období 2014–2020, pro nové období 2021–2027 jej nahrazuje metodické prostředí Koordinovaného přístupu k sociálnímu vyloučení 2021+.

Strategický plán sociálního začleňování (SPSZ)

Jedná se o široce pojatou strategii integrující oblasti bydlení, zaměstnanosti, bezpečnosti, dluhové problematiky, sociálních služeb, zdraví i obecně podpory sociální soudružnosti a rozvoje obce či regionu v kontextu dostupných zdrojů, která byla zpracovávána v metodickém prostředí KPSVL. Nedílnou součástí této strategie byla také dílčí strategie v oblasti vzdělávání a v oblasti komunikace o tématech sociálního vyloučení a sociálního začleňování.

Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení 2021+ (KPSV 2021+)

Jedná se o metodické prostředí podpory územních celků ke zlepšení kvality řízení, koordinace a/nebo kvality a dostupnosti místní sítě podpůrných služeb a dalších aktivit a činností vedoucích k posilování sociálního začleňování a inkluzivního vzdělávání na jejich území.

Plán sociálního začleňování (PSZ)

Plán sociálního začleňování je obecné označení strategického dokumentu územního celku, který vzniká ve spolupráci s ASZ za účelem strategického řízení problematiky sociálního začleňování. Jedná se o veřejný dokument, který je hlavním výstupem strategického plánování a představuje systematický způsob organizování pozitivní změny v podmínkách širokého společenského konsenzu a vize lepší budoucnosti. Územní celek má celkovou odpovědnost za dokument, tj. za jeho přípravu, implementaci a realizaci očekávaných přínosů. ASZ má při přípravě PSZ poradenskou roli – je konzultantem v celém procesu přípravy či jeho dílčích částech (činnostech) a dodává související expertní služby v rámci přípravy dokumentu a jeho realizace. PSZ může být komplexním dokumentem rozvoje sociálního začleňování nebo může být zaměřen na jednu či více dílčích oblastí. PSZ může mít charakter strategického dokumentu na 3 a více let (např. strategie, koncepce, plán) nebo prováděcího dokumentu na 1 až 2 roky (např. akční plán). Volba charakteru PSZ se odvíjí z individuální situace v oblasti sociálního vyloučení a z potřeb územního celku.

Místní akční plánování a místní akční plán rozvoje vzdělávání (MAP)

Jde o dokument a proces tvorby tohoto dokumentu, který stanovuje priority a jednotlivá opatření vzdělávací politiky na daném území, prioritně se zaměřuje na rozvoj kvalitního inkluzivního vzdělávání dětí a žáků do 15 let a zahrnuje oblasti včasné péče, předškolního a základního vzdělávání, zájmového a neformálního vzdělávání. Tento proces se řídí postupy MAP, které stanovuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky v rámci aktuálních výzev určených MAP.

Územní celek

Jde o partnerský spolupracující subjekt v rámci KPSV 2021+. Většinou se jedná o obce, do spolupráce však mohou vstupovat i místní akční skupiny, svazky obcí (pokud jsou právnickou osobou, viz níže) či kraje.

Svazek obcí

Jedná se o dobrovolné sdružení obcí za účelem ochrany a prosazování společných zájmů. Právo na členství ve svazku obcí stanovuje obcím zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Svazky obcí jsou právnickými osobami, které spolupracují na základě smlouvy, jejíž přílohu tvoří stanovy. Svazky obcí jsou zapsané do rejstříku svazků obcí vedeného u krajského úřadu příslušného podle sídla svazku obcí. Předmětem činnosti mohou být zejména úkoly veřejné správy v oblastech školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, požární ochrany, veřejného pořádku, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu, komunálních odpadů a odpadních vod, technické infrastruktury, místních komunikací a veřejné dopravy.

Zástupce územního celku

Jedná se o osobu oprávněnou zastupovat územní celek. V případě obce se jedná o starostu/ku, v případě kraje o hejtmana/ku, u ostatních územních celků se jedná o statutárního zástupce. Zástupce územního celku stvrzuje svým podpisem oficiální dokument (např. žádost o poradenství, přihlášku ke spolupráci), zajišťuje oficiální korespondenci a formální jednání k nastavení a řízení spolupráce.

Pověřený zástupce územního celku pro sociální začleňování (pověřený zástupce SZ)

Pověřený zástupce SZ je osoba zastupující politickou reprezentaci obce (případně kraje), či pokud se nejedná o obec (kraj), osoba plnící obdobnou funkci v územním celku. Je odpovědný za nastavení, průběh a výsledky spolupráce územního celku s ASZ. Předkládá materiály k projednání v orgánech územního celku, odpovídá za realizaci popisu spolupráce, plánu sociálního začleňování a vytvořeného partnerství. Může se jednat o osobu totožnou se zástupcem územního celku (viz výše).

Manažer sociálního začleňování (manažer SZ)

Jedná se o kontaktní osobu, zpravidla jde o výkonného pracovníka územního celku. Zajišťuje koordinaci a činnost partnerství, součinnost orgánů a složek územního celku (např. odborů městského úřadu), dokumentaci procesu, věcnou realizaci činností územního celku, přípravu výstupů a spolupráci územního celku a ASZ. V případě spolupráce v oblasti inkluzivního vzdělávání v rámci MAP může být určena další kontaktní osoba.

Lokální partnerství

Jedná se o partnerství lokálních aktérů, které zajišťuje jejich participaci na činnosti a výstupech spolupráce územního celku s ASZ a jejich vyhodnocování. Lokální partnerství je ustanoveno statutem a jednacím řádem nebo dokumentem obdobného charakteru. Lokální partnerství může zřizovat pracovní skupiny (např. tematicky zaměřené). Lokální partnerství tvoří zejména zástupci územního

celku, zástupci organizací zajišťujících poskytování služeb a realizaci aktivit pro sociální začleňování v územním celku a vhodné je také zapojit zástupce příslušného krajského úřadu a zástupce veřejnosti, zejména občanů ze sociálně vyloučeného prostředí.

Místní síť podpůrných služeb a aktivit

Jde o soubor poskytovatelů sociálních služeb, návazných a komunitních služeb, subjektů veřejné správy a jejich příspěvkových organizací a nestátní neziskové organizace. Jde o síť poskytovatelů sociálních služeb, dále pak realizátorů podpůrných aktivit, akcí a programů pro osoby sociálně vyloučené či sociálním vyloučením ohrožené a také pro školské právnické osoby působící na území daného územního celku či pro osoby žijící na území daného územního celku.

Fondy Evropské unie

Fondy Evropské unie představují hlavní nástroj realizace evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Fondy Evropské unie zahrnují širokou škálu nástrojů, které slouží k podpoře vyváženého rozvoje regionů EU s důrazem na snížení sociálních a ekonomických rozdílů. V České republice zastává koordinační roli Národní orgán pro koordinaci Ministerstva pro místní rozvoj. V kontextu KPSV 2021+ se jedná o Evropské strukturální a investiční fondy (ESIF), z jejichž finančních prostředků je možné čerpat podporu v rámci Operačního programu Jan Amos Komenský (OP JAK), Operačního programu Zaměstnanost plus (OPZ+) a Integrovaného regionálního operačního programu 2021–2027 (IROP).

Odbor pro sociální začleňování (Agentura) Ministerstva pro místní rozvoj ČR (ASZ)

ASZ funguje od roku 2008 a je vládním nástrojem na podporu obcí, které řeší problematiku sociálního vyloučení. Výkon agendy realizované ASZ byl s účinností od 1. 1. 2020 na základě usnesení vlády č. 552 ze dne 30. 7. 2019 přesunut z Úřadu vlády České republiky do kompetence Ministerstva pro místní rozvoj ČR, a to v rámci sekce bydlení a sociálního začleňování jako odbor pro sociální začleňování. ASZ má 3 regionální pracoviště – oddělení regionálního centra západ, střed a východ. V regionálních pracovištích působí konzultanti, kteří jsou přidělováni územním celkům, se kterými byla navázána spolupráce. ASZ dále disponuje pracovišti zajišťujícími expertní činnosti ASZ či podporu při těchto činnostech (např. oddělení výzkumů a evaluací, oddělení územní spolupráce a komunikace či oddělení strategické a odborné podpory).

Projektové poradenství ASZ

Projektové poradenství ASZ slouží jako podpora implementace opatření na podporu sociálního začleňování a zaměřuje se na naplňování definovaných cílů a opatření, a to metodickou a odbornou podporou při věcném a obsahovém nastavení projektových aktivit a jejich územních specifik.

Projektové poradenství ASZ nenahrazuje konzultační činnost jednotlivých řídicích orgánů ve všech fázích projektového cyklu, nejedná se o zastupování žadatele (či realizátora) v oblasti administrace či projektového a finančního projektového řízení.

Monitorovací výbor pro činnost Agentury pro sociální začleňování Rady vlády pro záležitosti romské menšiny (MVA)

Monitorovací výbor pro činnost Agentury pro sociální začleňování je jedním z výborů Rady vlády pro záležitosti romské menšiny, která je poradním orgánem vlády. Výbor je zřízen usnesením vlády č. 352, ze dne 12. 5. 2014, ve znění pozdějších usnesení vlády. Výbor zejména sleduje dopad činnosti Agentury na situaci v sociálně vyloučených lokalitách, je informován o změnách v kritériích pro výběr územních celků do spolupráce a může k nim zaujmout stanovisko, projednává přihlášky ke spolupráci s Agenturou a může k nim zaujmout stanovisko, v němž doporučí oblasti, na které je vhodné se

soustředit, může projednat a doporučit změnu či ukončení spolupráce s územním celkem. Dále monitoruje činnost Agentury, projednává výroční zprávu Agentury, projednává a předkládá podněty vedoucí ke zlepšení činnosti Agentury a projednává evaluace činnosti Agentury.

Hodnoticí komise Ministerstva pro místní rozvoj pro Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení (komise)

Hodnoticí komise provádí věcné hodnocení přihlášek ke spolupráci v rámci KPSV 2021+ (tedy naplnění stanovených kritérií pro výběr zájemců o spolupráci) a projednává návrh na ukončení spolupráce s územním celkem. Komise se řídí statutem a jednacím řádem, který schvaluje ministryně pro místní rozvoj. Členy komise jmenuje taktéž ministryně pro místní rozvoj.

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha 1 Výzva k podávání přihlášek ke spolupráci
- Příloha 2 Přihláška ke spolupráci KPSV 2021+
- Příloha 3 Hodnocení formálních náležitostí přihlášky
- Příloha 4 Věcné hodnocení přihlášky ke spolupráci
- Příloha 5 Posudek přihlášky ke spolupráci
- Příloha 6 Popis spolupráce – sociální začleňování
- Příloha 7 Popis spolupráce – inkluzivní vzdělávání v rámci MAP
- Příloha 8 Záznam o průběhu vnitřního projednání
- Příloha 9 Memorandum o spolupráci
- Příloha 10 Memorandum o spolupráci – sociální začleňování
- Příloha 11 Memorandum o spolupráci – inkluzivní vzdělávání v rámci MAP
- Příloha 12 Připomínkový list – interní oponentní skupina
- Příloha 13 Připomínkový list
- Příloha 14 Vyjádření ASZ
- Příloha 15 Karta lokality
- Příloha 16 Žádost o poskytnutí poradenství
- Příloha 17 Záznam o poskytnutí poradenství

PŘEHLED REVIZÍ

změna		Metodika		Popis změny (event. původní znění textu)	Metodika		Aktuální znění
		Oddíl	verze		Oddíl	Verze	